

Projekt

ZARZĄDZENIE REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU

**z dniar.
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Karwickie Źródłiska
PLH220071**

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i 1940) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ustanawia się plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Karwickie Źródłiska PLH220071, zwanego dalej „obszarem Natura 2000”.

2. Plan zadań ochronnych obejmuje część obszaru Natura 2000 o powierzchni 368,56 ha, z wyłączeniem obszaru o powierzchni 3,22 ha, dla którego został ustanowiony plan ochrony rezerwatu uwzględniający zakres art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 10 stycznia 2020 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Karwickie Źródłiska” (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2020 r. poz. 753)).

§ 2. Opis granicy obszaru Natura 2000 określa załącznik nr 1.

§ 3. Mapa obszaru Natura 2000 stanowi załącznik nr 2.

§ 4. Identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony określa załącznik nr 3.

§ 5. Cele działań ochronnych określa załącznik nr 4.

§ 6. Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania określa załącznik nr 5.

§ 7. Wskazania do zmian w istniejącym planie ogólnym gminy Cewice dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędnych dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, określa załącznik nr 6.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Opis granicy obszaru Natura 2000.

Granice obszaru Natura 2000 opisano w postaci wykazu współrzędnych punktów jej załamania w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992:

Numer punktu załamania granicy	Współrzędne punktów załamania granicy (PL-1992) ¹	
	X	Y
1	2	3
1	731241,62	414533,10
2	731131,23	414685,18
3	731065,14	414774,49
4	731076,27	414794,15
5	731165,34	414890,32
6	731204,90	414935,10
7	731268,39	415007,58
8	731284,26	415028,66
9	731290,42	415049,51
10	731290,42	415069,88
11	731288,99	415103,28
12	731288,28	415126,97
13	731293,73	415143,55
14	731308,42	415176,95
15	731318,60	415202,06
16	731329,03	415209,17
17	731406,96	415267,68
18	731459,79	415307,48
19	731454,58	415333,30
20	731451,02	415347,04
21	731436,34	415376,17
22	731415,73	415416,68
23	731400,33	415446,05
24	731379,96	415503,62
25	731372,14	415527,78
26	731354,61	415588,42
27	731347,74	415613,06
28	731337,56	415641,96
29	731330,92	415660,43
30	731322,63	415671,57

¹ Układ współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992 jest jednym z układów tworzących państwowy system odniesień przestrzennych, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151 i 1824)

31	731314,81	415685,78
32	731307,71	415696,20
33	731301,55	415709,94
34	731276,68	415786,46
35	731269,10	415805,17
36	731259,38	415831,23
37	731247,30	415862,02
38	731237,59	415879,08
39	731226,69	415889,03
40	731209,16	415902,05
41	731200,40	415918,87
42	731142,13	416028,31
43	731130,52	416055,55
44	731101,86	416105,77
45	731086,93	416142,25
46	731084,80	416172,58
47	731085,75	416198,16
48	731090,96	416232,74
49	731101,62	416269,22
50	731110,86	416302,15
51	731120,57	416323,71
52	731134,31	416347,87
53	731151,84	416378,43
54	731160,37	416393,35
55	731164,16	416423,67
56	731167,00	416442,39
57	731171,97	416453,05
58	731218,64	416502,79
59	731220,30	416513,69
60	731215,32	416514,64
61	731167,00	416512,98
62	731124,83	416514,87
63	731098,78	416517,24
64	731069,64	416520,56
65	731045,24	416526,48
66	730998,10	416543,54
67	730959,02	416562,96
68	730946,70	416572,20
69	730931,30	416581,91
70	730902,40	416604,65
71	730789,88	416715,04
72	730772,35	416733,04
73	730722,13	416779,71
74	730697,02	416792,50
75	730678,28	416786,22
76	730654,14	416785,10
77	730636,17	416777,80
78	730603,60	416757,02
79	730533,41	416707,61

80	730464,35	416659,32
81	730417,75	416622,26
82	730373,95	416590,26
83	730350,93	416579,03
84	730318,92	416564,99
85	730293,65	416543,65
86	730277,37	416522,31
87	730258,28	416463,36
88	730239,75	416395,41
89	730208,30	416277,50
90	730201,57	416280,31
91	729916,32	416194,96
92	729836,03	415908,03
93	729777,07	415876,03
94	729694,53	415827,74
95	729663,65	415805,28
96	729472,18	415823,24
97	729436,80	415828,30
98	729285,20	415838,41
99	729285,38	415801,54
100	729287,91	415756,06
101	729292,12	415730,37
102	729300,54	415708,89
103	729304,75	415694,15
104	729310,23	415681,10
105	729323,70	415662,57
106	729354,87	415620,45
107	729382,66	415585,92
108	729436,56	415519,80
109	729466,46	415477,27
110	729473,20	415460,00
111	729478,26	415444,42
112	729482,89	415431,79
113	729483,31	415417,05
114	729482,47	415406,94
115	729481,20	415396,41
116	729479,10	415385,47
117	729476,15	415376,62
118	729469,83	415362,72
119	729448,78	415331,14
120	729412,98	415270,92
121	729386,03	415219,54
122	729356,13	415159,32
123	729346,44	415128,58
124	729340,55	415091,94
125	729332,13	415053,62
126	729325,81	415019,51
127	729323,70	414999,71
128	729319,91	414980,76

129	729312,33	414958,02
130	729304,75	414928,12
131	729295,91	414878,85
132	729296,33	414840,11
133	729307,28	414739,88
134	729311,91	414713,77
135	729320,75	414698,19
136	729332,13	414678,82
137	729344,34	414669,13
138	729362,87	414659,44
139	729378,87	414651,86
140	729412,14	414640,91
141	729501,00	414621,96
142	729587,33	414602,59
143	729626,07	414592,06
144	729651,76	414579,01
145	729672,40	414564,27
146	729694,72	414542,37
147	729715,77	414507,42
148	729743,57	414469,09
149	729764,62	414445,51
150	729802,10	414418,98
151	729858,53	414381,92
152	729936,02	414372,66
153	729936,02	414356,23
154	730021,09	414362,13
155	730135,63	414367,60
156	730142,79	414308,65
157	730188,70	414312,01
158	730279,66	414322,54
159	730303,66	414324,23
160	730325,98	414323,38
161	730390,84	414316,65
162	730472,54	414310,33
163	730524,33	414309,07
164	730579,08	414304,86
165	730642,25	414295,17
166	730691,94	414283,80
167	730721,00	414274,53
168	730723,24	414282,22
169	730739,11	414316,33
170	730755,45	414350,91
171	730781,27	414419,85
172	730899,72	414385,26
173	730899,72	414381,24
174	730879,82	414303,77
175	730948,41	414276,72
176	730962,15	414267,95
177	730987,26	414257,77

178	731007,39	414252,32
179	731017,58	414292,35
180	731078,69	414282,64
181	731098,36	414281,93
182	731146,44	414267,72
183	731210,16	414244,03
184	731204,55	414219,21
185	731212,97	414217,10
186	731277,82	414191,83
187	731347,73	414164,46
188	731390,68	414154,35
189	731410,90	414155,62
190	731426,06	414161,09
191	731438,27	414169,94
192	731463,96	414200,26
193	731508,60	414229,31
194	731498,49	414267,64
195	731491,75	414292,48
196	731477,44	414311,43
197	731463,96	414325,75
198	731450,06	414338,81
199	731419,32	414348,91
200	731392,04	414374,87
201	731379,72	414398,79
202	731364,09	414404,24
203	731351,53	414407,56
204	731338,03	414416,56
205	731317,66	414434,80
206	731269,33	414498,28
207	731241,62	414533,10

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony.

L.p.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia ²		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
1.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska, (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	1) M01.02 Susze i zmniejszenie opadów		Ad.1) Długie okresy posuszne, będące konsekwencją zmian klimatu, powodują przeschnięcie i degradację zwłaszcza płytkich torfowisk topogenicznych.
			2) B02.02 Wycinka lasu	Ad.2) Ewentualne cięcia rębne w sąsiedztwie torfowiska zaburzyłyby bilans wodny topogenicznie zasilanego torfowiska.
			3) J02.02.01 Bagrowanie/ usuwanie osadów limnicznych	Ad.3) Ewentualna próba „oczyszczenia” stawu Leśnik prowadziłaby do zniszczenia pła torfowcowego rozwijającego się jako wyspa na tym stawie.
2.	7220 Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i>	Nie dotyczy. Siedlisko nie występuje w obszarze objętym planem zadań ochronnych.		
3.	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	1) B02.02 Wycinka lasu		Ad.1) Cięcia pielęgnacyjne utrzymują zubożenie w martwe drewno i drzewa biocenotyczne.
			2) B02.02 Wycinka lasu 3) B02.04 Usuwanie martwych i zamierających drzew	Ad.2) Ewentualna realizacja cięć rębnych w zachowanych w obszarze płatach buczyny pogorszyłaby stan ochrony tych płatów i ograniczyłaby możliwości odtworzenia naturalnego arealu buczyny i zachowania jej różnorodności biologicznej. Ad.3) Prowadzone cięcia pielęgnacyjne (trzebieże) mogą prowadzić do utrzymywania się bardzo ograniczonych, niewystarczających dla różnorodności biologicznej, zasobów martwego drewna i drzew biocenotycznych, choć z drugiej strony, przy prawidłowym wykonaniu, pomagają unaturalniać

² Na podstawie listy referencyjnej zagrożeń, presji i działań, Dyrekcja Generalna ds. Środowiska, Europejska Agencja Środowiska (EEA), ostatnia aktualizacja 12.04.2011 rok

				skład gatunkowy, usuwając gatunki ekologicznie obce (sosna, modrzew).
4.	9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	X Brak zagrożeń i nacisków	1) B02.02 Wycinka lasu 2) B02.04 Usuwanie martwych i zamierających drzew 3) I01 Obce gatunki inwazyjne	Ad.1) Ewentualna realizacja cięć rębnych w zachowanych w obszarze płatów grądu pogorszyłaby stan ochrony tych płatów i ograniczyłaby możliwości odtworzenia naturalnego areału grądu i zachowania ich różnorodności biologicznej, dotyczy stanowisk: PLH220071_9160_1 (wydz. 15-15-1-05-162-l-00 (część) PLH220071_9160_2 (wydz. 15-15-1-05-163-k-00 (część) PLH220071_9160_3 (wydz. 15-15-1-05-154-m-00 (część) PLH220071_9160_7 (wydz. 15-15-1-05-154-l-00 (część) a wycinka drzew w płatach grądu stanowiących własność prywatną pogorszyłaby stan ochrony tych płatów i mogłaby prowadzić do ich całkowitego zniszczenia, dotyczy stanowisk: PLH220071_9160_4 (dz. ew. 39, obręb Lesiaki, gm. Cewice, powiat łęborski) PLH220071_9160_5 (dz. ew. 67, obręb Lesiaki, gm. Cewice, powiat łęborski) PLH220071_9160_6 (dz. ew. 148, obręb Karwica, gm. Cewice, powiat łęborski) PLH220071_9160_8 (dz. ew. 295, obręb Karwica, gm. Cewice, powiat łęborski) Ad.2) Poprowadzone cięcia pielęgnacyjne (trzebieże) mogą prowadzić do utrzymywania się bardzo ograniczonych, niewystarczających dla różnorodności biologicznej, zasobów martwego drewna i drzew biocenotycznych, choć z drugiej strony, przy prawidłowym wykonaniu, pomagają unaturalniać skład gatunkowy, usuwając gatunki ekologicznie obce (sosna, modrzew). Ad.3) Zagrożenie ekspansją niecierpka drobnokwiatowego, obecnego w sąsiedztwie płatów siedliska, może być wzmożone w przypadku prześwietlenia i naruszenia powierzchni gleby, np.

				w wyniku prac leśnych.
5.	9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	1) B02 Gospodarka leśna		Ad.1) Gospodarcze użytkowanie i cięcia pielęgnacyjne utrzymują uproszczoną strukturę; ubóstwo zasobów martwego drewna i mikrosiedlisk nadrzewnych.
			2) B02.02 Wycinka lasu 3) B02.04 Usuwanie martwych i zamierających drzew 4) I01 Obce gatunki inwazyjne	Ad.2) Ewentualna realizacja cięć rębnych w zachowanych w obszarze płatach dąbrów pogorszyłaby stan ochrony tych płatów i ograniczyłaby możliwości odtworzenia naturalnego areału dąbrów i zachowania jej różnorodności biologicznej. Ad.3) Poprowadzone cięcia pielęgnacyjne (trzebieże) prowadzą do utrzymywania się bardzo ograniczonych, niewystarczających dla różnorodności biologicznej, zasobów martwego drewna i drzew biocenotycznych, choć z drugiej strony, przy prawidłowym wykonaniu, pomagają unaturalniać skład gatunkowy, usuwając gatunki ekologicznie obce (sosna, modrzew). Ad.4) Zagrożenie ekspansją niecierpka drobnokwiatowego, obecnego w sąsiedztwie płatów siedliska, może być wzmożone w przypadku prześwietlenia i naruszenia powierzchni gleby, np. w wyniku prac leśnych.
6.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	X Brak zagrożeń i nacisków		
			1) J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych 2) B02.02 Wycinka lasu 3) B02.04 Usuwanie martwych i zamierających drzew 4) I01 Obce gatunki inwazyjne 5) J02.07 Pobór z wód podziemnych 6) M01.02 Susze i zmniejszenie opadów 7) H02 Zanieczyszczenie wód podziemnych	Ad.1) Ewentualne wykonywanie prac utrzymaniowych, np. usuwanie osadów, rumoszu drzewnego, drzew, tam bobrowych z koryta Unieszynki i strug stanowiących jej dopływy, pogorszyłoby stan łągów, naruszając ich integralność. Podobne skutki miałyby próby regulacji cieków. Ad.2) Ewentualna realizacja cięć rębnych w zachowanych w obszarze płatach łągów pogorszyłaby stan ochrony tych płatów i ograniczyłaby możliwości odtworzenia naturalnego areału i zachowania różnorodności biologicznej. Ad.3) Poprowadzone cięcia pielęgnacyjne (trzebieże) mogą prowadzić do utrzymywania się bardzo ograniczonych, niewystarczających dla różnorodności biologicznej, zasobów martwego drewna i drzew biocenotycznych, choć z drugiej

				strony, przy prawidłowym wykonaniu, pomagają unaturalniać skład gatunkowy, usuwając gatunki ekologicznie obce (sosna, modrzew). Ad.4) Zagrożenie ekspansją niecierpka drobnokwiatowego, obecnego w sąsiedztwie płatów siedliska, może być wzmożone w przypadku prześwietlenia i naruszenia powierzchni gleby, np. w wyniku prac leśnych. Ad. 5) i 6) Potencjalne zakłócenie bilansu wód podziemnych, czy to z miejscowych przyczyn antropogenicznych (pobory wód, także w ramach tzw. zwykłego korzystania z wód), czy to z przyczyn zewnętrznych (obniżone zasilanie wód podziemnych wskutek zmiany struktury opadów i nadmiernego spływu), czy to w wyniku splotu różnych przyczyn (np. nadmierne uszczelnienie zlewni wzmacniające skutki zmiany struktury opadów), mające miejsce w zlewni podziemnej obszaru, może doprowadzić do zaniku zasilania poziomego łęgów źródłiskowych i wysiękowych i w konsekwencji do zmiany ich charakteru ekologicznego. Ad.7) Potencjalne zanieczyszczenie wód podziemnych, mogące mieć miejsce w zlewni podziemnej obszaru, może doprowadzić do zanieczyszczenia wód wypływających lub wysiękających w obszarze i w konsekwencji do oddziaływania na łęgi rozwinięte na źródłiskach i wysiękach.
--	--	--	--	---

Cele działań ochronnych.

L.p.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych ³
1.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)	1. Utrzymanie powierzchni 1,10 ha siedliska w stanie właściwym (FV), z uwzględnieniem naturalnych procesów. 2. Utrzymanie wskaźników parametru struktura i funkcje w stanie: „procent powierzchni zajętej przez siedlisko na transekcie” właściwym (FV) tj. ok. 80-100% powierzchni zajętej przez siedlisko w obrębie stanowisk: PLH220071_7140_1 i PLH220071_7140_2; „gatunki charakterystyczne” właściwym (FV) tj. powyżej 6 gatunków charakterystycznych lub mniej lecz pokrycie gatunków charakterystycznych na transekcie powyżej 50%, na stanowiskach PLH220071_7140_1 i PLH220071_7140_2; „gatunki dominujące” właściwym (FV) tj. dominują gatunki charakterystyczne dla siedliska lub brak dominanta, lecz przeważają gatunki charakterystyczne w obrębie stanowisk: PLH220071_7140_1 i PLH220071_7140_2; „pokrycie i struktura gatunkowa mchów” właściwym (FV) tj. całkowite pokrycie mchów ponad 50% mchy torfowce zajmują łącznie ponad 50% całkowitej powierzchni porośniętej przez wszystkie gatunki mchów w obrębie stanowisk: PLH220071_7140_1 i PLH220071_7140_2; „obecne gatunki inwazyjne” właściwym (FV) tj. brak w obrębie stanowisk: PLH220071_7140_1 i PLH220071_7140_2; „gatunki ekspansywne roślin zielnych” właściwym (FV) tj. brak lub pojedyncze w obrębie stanowisk: PLH220071_7140_1 i PLH220071_7140_2; „stopień uwodnienia” właściwym (FV) tj. poziom wody mierzony w piezometrze – powyżej, równo lub do 10 cm poniżej powierzchni torfowiska w obrębie stanowiska PLH220071_7140_2 oraz niezadowalającym (U1) tj. poziom wody mierzony w piezometrze 10-20 cm poniżej powierzchni torfowiska w obrębie stanowiska PLH220071_7140_1; „pozyskanie torfu” właściwym (FV) tj. brak pozyskania torfu w obrębie wszystkich stanowisk; „melioracje odwadniające” właściwym (FV) tj. brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko w obrębie obu stanowisk; 3. Poprawa stanu wskaźników parametru struktura i funkcje: „obecność krzewów i podrostu drzew” ze stanu

³ Parametry/wskaźniki stanu ochrony, odrębne dla każdego siedliska lub gatunku, zostały oparte na podstawie wskaźników stanu zachowania zawartych w metodykach monitoringu, o których mowa w art. 122 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, prowadzonych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

		niezadowalającego (U1) na właściwy (FV) tj. z „udział mniejszy niż 15%” na „brak lub pojedyncze” w obrębie obu stanowisk .
2.	7220 Źródlika wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i>	Nie określa się. Siedlisko nie występuje w obszarze objętym planem zadań ochronnych.
3.	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	1.Utrzymanie powierzchni 10,96 ha siedliska w stanie właściwym (FV). 2.Utrzymanie wskaźników parametru struktura i funkcje: „charakterystyczna kombinacja florystyczna” w stanie właściwym (FV) tj. typowa, właściwa dla siedliska przyrodniczego na stanowiskach: PLH220071_9110_1 i PLH220071_9110_3; „skład drzewostanu” w stanie właściwym (FV) tj. drzewostan jedno – lub wielogatunkowy z dominującym udziałem buka (zwykle więcej niż 50%) bez gatunków obcych ekologicznie i/lub geograficznie na stanowisku PLH220071_9110_1 oraz poprawa z niezadowalającego (U1) tj. drzewostan o zaburzonych stosunkach ilościowych, jednak z udziałem gatunków mogących występować w siedlisku (np. sosna, świerk w buczynach niżowych do 20%) na właściwy (FV) tj. drzewostan jedno – lub wielogatunkowy z dominującym udziałem buka (zwykle więcej niż 50%) bez gatunków obcych ekologicznie i/lub geograficznie na stanowisku PLH220071_9110_3; „inwazyjne gatunki obce w podszybie i runie” w stanie właściwym (FV) tj. brak gatunków obcych o charakterze inwazyjnym na stanowiskach: PLH220071_9110_1 i PLH220071_9110_3; „ekspansywne gatunki rodzime w runie” w stanie właściwym (FV) tj. brak gatunków ekspansywnych lub pojedyncze okazy gatunków nitrofilnych w runie na stanowiskach: PLH220071_9110_1 i PLH220071_9110_3; „struktura pionowa i przestrzenna roślinności” w stanie właściwym (FV) tj. zróżnicowana, drzewostan różnowiekowy, o zróżnicowanym przestrzennie zwarcie, zawsze z grupami i kępami starych drzew na stanowisku PLH220071_9110_1 oraz poprawa z niezadowalającego (U1), tj. jednolity drzewostan z pojedynczymi drzewami w innym wieku o jednakowym przestrzennie zwarcie na właściwy (FV) tj. zróżnicowana, drzewostan różnowiekowy, o zróżnicowanym przestrzennie zwarcie, zawsze z grupami i kępami starych drzew na stanowisku PLH220071_9110_3 ; „wiek drzewostanu” w stanie właściwym (FV) tj. >10% udziału drzew starszych niż 100 lat na stanowiskach: PLH220071_9110_1 i PLH220071_9110_3; „naturalne odnowienie drzewostanu” w stanie właściwym (FV) tj. obecne, wypełniające dogodne do odnowienia miejsca, w szczególności naturalne luki i prześwietlenia, o składzie odpowiadającym składowi drzewostanu, przy rębniach nie wymagające uzupełnienia odnowieniem sztucznym na stanowiskach: PLH220071_9110_1 i PLH220071_9110_3; „gatunki obce w drzewostanie” w stanie właściwym (FV) tj. <5% udziału powierzchniowego na stanowisku PLH220071_9110_1 oraz poprawa z niezadowalającego (U1)

		tj. udział powierzchniowy 5-15% i nie odnawiające się na właściwy (FV) tj. <5% udziału powierzchniowego na stanowisku PLH220071_9110_3; „inne zniekształcenia, w tym zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna” w stanie właściwym (FV) tj. brak na stanowiskach PLH220071_9110_1 i PLH220071_9110_3; 3. Poprawa stanu wskaźników parametru struktura i funkcje: „martwe drewno wielkowymiarowe” ze stanu niezadowalającego (U1) tj. 3-5 szt./ha na stan właściwy (FV) tj. 5 szt./ha na stanowisku PLH220071_9110_1 oraz poprawa ze stanu złego (U2) tj. <3 szt./ha na niezadowalający (U1) tj. 3-5 szt./ha na stanowisku PLH220071_9110_3; „martwe drewno – łączne zasoby” ze stanu niezadowalającego (U1) tj. 10-20 m³/ha na stan właściwy (FV) tj. >20m³/ha na stanowisku PLH220071_9110_1 oraz ze stanu złego (U2) tj. <10 m³/ha na niezadowalający (U1) tj. 10-20 m³/ha na stanowisku PLH220071_9110_3; „mikrosiedliska drzewne (drzewa biocenotyczne)” ze stanu niezadowalającego (U1) tj. 10-20 szt./ha na stan właściwy (FV) tj. >20 szt./ha na stanowisku PLH220071_9110_1 oraz ze stanu złego (U2) tj. <10 szt./ha na niezadowalający (U1) tj. 10-20 szt./ha na stanowisku PLH220071_9110_3;
4.	9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	1. Utrzymanie powierzchni 2,55 ha siedliska w stanie właściwym (FV). 2. Utrzymanie wskaźników parametru struktura i funkcje: „charakterystyczna kombinacja florystyczna runa” – w stanie właściwym (FV) tj. typowa, właściwa dla siedliska przyrodniczego z uwzględnieniem specyfiki regionalnej na 6 stanowiskach PLH220071_9160_3-8 oraz niezadowalającym (U1) tj. zniekształcona w stosunku do typowej dla siedliska w regionie na stanowisku PLH220071_9160_1, „gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy” – w stanie właściwym (FV) tj. we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, przy czym zachowane są naturalne stosunki ilościowe na stanowisku PLH220071_9160_8 oraz w stanie niezadowalającym (U1) tj. we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska przy czym zaburzone są relacje ilościowe na 6 stanowiskach PLH220071_9160_1,3-7, „udział w drzewostanie gatunków liściastych (bez wczesnosukcesyjnych)” - w stanie właściwym (FV) tj. >90% w obrębie 4 stanowisk PLH220071_9160_1-3 i 8 oraz niezadowalającym (U1) tj. 50-90% na 2 stanowiskach PLH220071_9160_5 i 7, „udział graba” – w stanie właściwym (FV) tj. >10% w drzewostanie w obrębie 3 stanowisk PLH220071_9160_1-2 i 8 oraz niezadowalającym (U1) tj. <10% w drzewostanie na 4 stanowiskach PLH220071_9160_3 i 5-7, „udział gatunków „wczesnosukcesyjnych” w drzewostanie” – w stanie właściwym (FV) tj. <10%, ale obecne w obrębie stanowiska PLH220071_9160_8 i niezadowalającym (U1) tj.

		10-30% lub całkiem nieobecne na 5 stanowiskach PLH220071_9160_1-3, 5, 7, „gatunki obce ekologicznie w drzewostanie” w stanie właściwym (FV) tj. <10% na wszystkich stanowiskach; „gatunki obce geograficznie w drzewostanie” – w stanie właściwym (FV) tj. <1% i nie odnawiające się na wszystkich stanowiskach; „wiek drzewostanu (obecność starodrzewu)” – w stanie właściwym (FV) tj. >10% udziału objętościowy drzew starszych niż 100 lat na stanowiskach PLH220071_9160_1 i 8 oraz w stanie niezadowalającym (U1) tj. <10% udział drzew starszych niż 100 lat, ale >50% udział drzew starszych niż 50 lat na stanowiskach PLH220071_9160_3-6, „naturalne odnowienie drzewostanu” - w stanie właściwym (FV) tj. tak, z udziałem graba, obfite, reagujące na luki i prześwietlenia w obrębie 5 stanowisk PLH220071_9160_1,3,5,7,8 i niezadowalającego niezadowalającym (U1) tj. tak, lecz tylko pojedyncze lub bez udziału graba na stanowisku PLH220071_9160_6, „ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie, w tym gatunki porębowe, w tym trzcinnik piaskowy, jeżyny” - w stanie właściwym (FV) tj. co najwyżej pojedynczo w obrębie wszystkich stanowisk; „inwazyjne gatunki obce w podszycie i w runie” w stanie właściwym (FV) tj. brak w obrębie 7 stanowisk PLH220071_9160_1,3-8 i niezadowalającym (U1) tj. obecne, lecz najwyżej jeden gatunek, nie bardzo silnie ekspansywny w obrębie 1 stanowiska PLH220071_9160_2; „zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna” w stanie właściwym (FV) tj. brak na wszystkich stanowiskach; „inne zniekształcenia (rozjeżdżanie, wydeptywanie, zaśmiecanie)” w stanie właściwym (FV) tj. brak na wszystkich stanowiskach; „struktura pionowa i przestrzenna roślinności” w stanie właściwym (FV) tj. zróżnicowana, >50% powierzchni pokryte przez zwarty drzewostan, jednak obecne luki, prześwietlenia na 7 stanowiskach PLH220071_9160_1, 3-8 oraz niezadowalającym (U1) tj. jednolity stary drzewostan lub struktura zróżnicowana ze zwartym starym drzewostanem zajmującym 10-50% na stanowisku PLH220071_9160_2; „martwe drewno (łącznie zasoby)” w stanie właściwym (FV) tj. >20m³/ha na stanowiskach PLH220071_9160_1 i 8 oraz niezadowalającym (U1) tj. 10-20m³/ha na stanowiskach PLH220071_9160_4 i 6; „martwe drewno leżące lub stojące >3m długości i >50 cm grubości” w stanie właściwym (FV) tj. >5 szt./ha na stanowisku PLH220071_9160_1 oraz niezadowalającym (U1) tj. 3-5 szt./ha na stanowisku PLH220071_9160_8; 3. Poprawa wskaźników parametru struktura i funkcje: „charakterystyczna kombinacja florystyczna runa” ze stanu złego (U2) tj. zdominowana przez gatunki nietypowe dla grądów na niezadowalający (U1) tj. zniekształcona w stosunku do typowej dla siedliska w regionie na stanowisku
--	--	---

		PLH220071_9160_2; „gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy” ze stanu złego (U2) tj. w jednej lub więcej warstw dominuje gatunek obcy dla naturalnego zbiorowiska roślinnego na niezadowalający (U1) tj. we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska przy czym zaburzone są relacje ilościowe na stanowisku PLH220071_9160_2; „udział w drzewostanie gatunków liściastych (bez wczesnosukcesyjnych)” ze stanu złego (U2) tj. <50% na niezadowalający (U1) tj. 50-90% na stanowisku PLH220071_9160_4; „udział graba” ze stanu złego (U2) tj. brak w drzewostanie, obecny tylko w podrościach lub wcale na niezadowalający (U1) tj. <10% w drzewostanie na stanowisku PLH220071_9160_4; „udział gatunków „wczesnosukcesyjnych” w drzewostanie” ze stanu złego (U2) tj. >30% na niezadowalający (U1) tj. 10-30% lub całkiem nieobecne na stanowiskach PLH220071_9160_4,6; „wiek drzewostanu (obecność starodrzewu)” ze stanu złego (U2) tj. <10% udział drzew starszych niż 100 lat i <50% udział drzew starszych niż 50 lat na niezadowalający (U1) tj. <10% udział drzew starszych niż 100 lat, ale >50% udział drzew starszych niż 50 lat w obrębie 2 stanowisk PLH220071_9160_2,7; „naturalne odnowienie drzewostanu” ze stanu złego (U2) tj. brak na niezadowalający (U1) tj. tak, lecz tylko pojedyncze lub bez udziału graba na stanowiskach PLH220071_9160_2,4; „martwe drewno (łącznie zasoby)” ze stanu złego (U2) tj. <10m³/ha na niezadowalający (U1) tj. 10-20m³/ha w obrębie stanowisk PLH220071_9160_2,3,5,7; „martwe drewno leżące lub stojące >3m długości i >50 cm grubości” ze stanu złego (U2) tj. <3 szt./ha na niezadowalający (U1) tj. 3-5 szt./ha w obrębie stanowisk PLH220071_9160_2-6;
5.	9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	1. Utrzymanie powierzchni 13,26 ha siedliska w stanie właściwym (FV). 2. Utrzymanie wskaźników parametru struktura i funkcje: „charakterystyczna kombinacja florystyczna runa” – w stanie właściwym (FV) tj. typowa, właściwa dla siedliska przyrodniczego na stanowiskach PLH220071_9190_1,2; „gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy” – w stanie właściwym (FV) tj. we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe na 2 stanowiskach PLH220071_9190_1,2 oraz niezadowalającym (U1) tj. we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, przy czym są zaburzone relacje ilościowe na stanowisku PLH220071_9190_3; „udział sosny w drzewostanie” – w stanie właściwym (FV) tj. <10% na stanowisku PLH220071_9190_2 oraz w stanie niezadowalającym (U1) tj. 10-40% na stanowiskach PLH220071_9190_1,3; „gatunki obce geograficznie w drzewostanie” – w stanie właściwym (FV) tj. <1% i nie odnawiające się w obrębie wszystkich stanowisk; „wiek drzewostanu (obecność starodrzewu)” – w stanie

		właściwym (FV) tj. >10% udziału objętości drzew starszych niż 100 lat w obrębie stanowiska PLH220071_9190_1 oraz niezadowalającym (U1) tj. <10% udział drzew starszych niż 100 lat, ale >50% udział drzew starszych niż 50 lat na stanowiskach PLH220071_9190_2,3; „naturalne odnowienie dębu” - w stanie niezadowalającym (U1) tj. pojedyncze w obrębie stanowiska PLH220071_9190_3, „struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu” – w stanie niezadowalającym (U1) tj. jednolity stary drzewostan lub struktura zróżnicowana ze zwartym starym drzewostanem zajmującym 10-50% powierzchni w obrębie wszystkich stanowisk; „ekspansywne gatunki obce w podszycie i runie” - w stanie właściwym (FV) tj. brak w obrębie wszystkich stanowisk; „ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie” w stanie właściwym (FV) tj. co najwyżej pojedyncze w obrębie wszystkich stanowisk; „udział dębu w drzewostanie” – w stanie właściwym (FV) tj. >70% na stanowiskach PLH220071_91901-2 oraz niezadowalającym (U1) tj. <40% na stanowisku PLH220071_9190_3; „gatunki obce ekologicznie w drzewostanie” – w stanie właściwym (FV) tj. <1% i nie odnawiające się na wszystkich stanowiskach; „zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna” – w stanie właściwym (FV) tj. brak w obrębie wszystkich stanowiska; „inne zniekształcenia (rozjeżdżanie, wydeptywanie, zaśmiecanie)” – w stanie właściwym (FV) tj. brak w obrębie wszystkich stanowisk; 3. Poprawa wskaźników parametru struktura i funkcje: „martwe drewno (łączne zasoby)” - poprawa ze stanu złego (U2) tj. <10m³/ha na niezadowalający (U1) tj. 10-20m³/ha w obrębie wszystkich stanowisk; „martwe drewno leżące lub stojące >3m długości i >50 cm grubości ”- poprawa ze stanu złego (U2) tj. <3 szt./ha na niezadowalający (U1) tj. 3-5 szt./ha w obrębie wszystkich stanowisk; „charakterystyczna kombinacja florystyczna runa” poprawa ze stanu złego (U1) tj. kadłubowa na niezadowalający (U1) tj. zubożona w stosunku do typowej dla siedliska w regionie na stanowisku PLH220071_9190_3; „naturalne odnowienie dębu” poprawa ze stanu złego (U2) tj. brak na stan niezadowalający (U1) tj. pojedyncze na stanowiskach PLH220071_9190_1,3.
6.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	1. Utrzymanie powierzchni 11,67 ha siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów (stan właściwy (FV)). 2. Utrzymanie wskaźników parametru struktura i funkcje w stanie: „gatunki charakterystyczne” - właściwym (FV) tj. kombinacja florystyczna typowa dla łęgu na 7 stanowiskach PLH220071_91E0_1-7; „gatunki dominujące” - właściwym (FV) tj. we wszystkich

	warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, przy czym zachowane są naturalne stosunki ilościowe na 7 stanowiskach PLH220071_91E0_1-7; „gatunki obce geograficznie w drzewostanie” - właściwym (FV) tj. <1% i nie odnawiające się na 7 stanowiskach PLH220071_91E0_1-7; „inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie” - właściwym (FV) tj. obecny najwyżej 1 gatunek, nieliczny – sporadycznie na 7 stanowiskach PLH220071_91E0_1-7; „ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie” - właściwym (FV) tj. nie bardzo silnie ekspansywne na 7 stanowiskach PLH220071_91E0_1-7; „martwe drewno (łącznie zasoby)” – niezadowalającym (U1) tj. 10-20m³/ha na stanowiskach: PLH220071_91E0_3,4,7; „naturalność koryta rzecznego” - właściwym (FV) tj. brak regulacji cieków na 4 stanowiskach: PLH220071_91E0_3-5,7; oraz niezadowalającym (U1) tj. regulacja wykonana metodami „miękkimi”, z zachowaniem cech hydromorfologicznych cieków naturalnego na 2 stanowiskach PLH220071_91E0_1-2; „reżim wodny” - właściwym (FV) tj. dynamika zalewów i przewodnienie podłoża normalne na 6 stanowiskach PLH220071_91E0_1,3-7 oraz niezadowalającym (U1) tj. dynamika zalewów i przewodnienie podłoża obniżone w stosunku do normalnego na 1 stanowisku PLH220071_91E0_2; „wiek drzewostanu” - niezadowalającym (U1) tj. <20% udziału objętości drzew starszych niż 100 lat, ale >50% udziału drzew starszych niż 50 lat na 5 stanowiskach PLH220071_91E0_3-7; „pionowa struktura roślinności” – właściwym (FV) tj. naturalna, zróżnicowana na 5 stanowiskach PLH220071_91E0_3-7 oraz niezadowalającym (U1) tj. antropogenicznie zmieniona, lecz zróżnicowana w obrębie 2 stanowisk na 7 stanowiskach PLH220071_91E0_1-2; „naturalne odnowienie drzewostanu” - właściwym (FV) tj. tak, obfite w obrębie 6 stanowisk PLH220071_91E0_2-7 oraz niezadowalającym (U1) tj. tak, lecz pojedyncze w obrębie 1 stanowiska PLH220071_91E0_1; „zniszczenie runa i gleby związane z pozyskaniem drewna” – właściwym (FV) tj. brak na wszystkich stanowiskach; „inne zniekształcenia” – właściwym (FV) tj. brak na wszystkich stanowiskach; 3. Poprawa wskaźników parametru struktura i funkcje: „martwe drewno (łącznie zasoby)” - ze stanu złego (U2) (<10 m³/ha) na niezadowalający (U1) tj. 10-20 m³/ha w obrębie 4 stanowisk PLH220071_91E0_1,2,5,6; „martwe drewno (leżące lub stojące >3m dł. i >50cm śr.)” - ze stanu złego (U2) (<3 szt./ha) na niezadowalający (U1) tj. 3-5 szt./ha na wszystkich stanowiskach; „wiek drzewostanu” – ze stanu złego (U2) tj. <20% udziału objętości drzew starszych niż 100 lat i <50% udziału drzew starszych niż 50 lat na niezadowalający (U1) tj. <20% udziału objętości drzew starszych niż 100 lat, ale >50% udziału drzew starszych niż 50 lat na 2 stanowiskach PLH220071_91E0_1-2.
--	--

--	--	--

Załącznik nr 5 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia

Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

LP.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania ⁴	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie ⁵
1.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
		1. Dostosowanie sposobów zagospodarowania i użytkowania terenu do wymogów ochrony siedliska poprzez: - zachowanie pływającego pła torfowcowego na stawie	PLH220071_7140_2 (dz. ewid. 126, 133/5, obręb Cewice, gm. Cewice)	RDOŚ w Gdańsku na podstawie porozumienia z właścicielem terenu.
		Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych		
		Monitoring stanu ochrony siedliska, optymalnie raz na 5-6 lat zgodnie z metodyką PMŚ GIOŚ.	PLH220071_7140_1 15-15-2-09-127-j-00	RDOŚ w Gdańsku
		Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony		
2.	7220 Źródlika wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i>	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
		Nie planuje się. Siedlisko nie występuje w obszarze objętym planem zadań ochronnych.		
		Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych		

⁴ Identyfikator płatów siedlisk oraz gatunków i ich siedlisk zgodnie z opracowaniem Klub Przyrodników 2020-2022 Dokumentacja Planu Zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Karwickie Źródlika PLH220071. Adresy leśne wg Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Cewice na lata 2023– 2032. Działki ewidencyjne wg Powiatowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego w Lęborku na 2023 r.

⁵ Podmioty odpowiedzialne za wykonanie działań w ramach posiadanych kompetencji.

		Nie planuje się. Siedlisko nie występuje w obszarze objętym planem zadań ochronnych.		
		Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony		
		Nie planuje się. Siedlisko nie występuje w obszarze objętym planem zadań ochronnych.		
3.	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
		1. Modyfikacja w zakresie gospodarki leśnej polegająca na: 1) stosowaniu rębni złożonych z długim okresem odnowienia, 2) pozostawianiu w ramach każdej rębni na powierzchni manipulacyjnej nie mniej niż 5% powierzchni drzewostanu macierzystego wraz ze wszystkimi składnikami strukturalnymi (nienaruszone wszystkie warstwy), w postaci biogrup lub większej liczby kęp, zaleca się aby wielkość biogrupy wynosiła co najmniej 6 arów. Powinny być one zaznaczone w terenie na etapie cięć przygotowawczych i pozostawione do naturalnego rozpadu i tworzyć jeden zwarty płat drzewostanu. Nie ma konieczności pozostawiania biogrup, jeżeli powierzchnia rębni nie będzie przekraczała 1 ha, 3) pozostawianiu do naturalnej śmierci 10-15% drzew liściastych (częściowa lub całkowita rezygnacja z tzw. cięcia uprzętającego), w przypadku rozpoczętych rębni złożonych należy je zakończyć cięciem uprzętającym z pozostawieniem do naturalnej śmierci pojedynczych przestoi drzew gatunków liściastych w ilości 20 szt./ha (jeżeli tyle pozostało), w miarę możliwości równomiernie rozmieszczonych na całej powierzchni rębni, 4) pozostawianiu martwych drzew o długości	PLH220071_9110_3 (adres leśny: 15-15-2-09-126 -a -00; 15-15-1-05-166 -c -00; 15-15-2-09-127 -k -00; PLH220071_9110_1 (adres leśny: 15-15-1-05-154-n-00)	Nadleśniczy Nadleśnictwa Cewice

	pnia >3m i grubości >50 cm (o ile takie drzewa występują w drzewostanie) w ilości minimum 3 sztuk/ha. W przypadku braku w drzewostanie drzew o długości pnia >3m i grubości >50 cm pozostawianie martwych drzew o możliwie największej długości i średnicy pnia na powierzchniach siedliska w ilości minimum 5 sztuk/ha, o ile pozwalają na to naturalne procesy wydzielania się posuszu, 5) pozostawianiu w płatach siedliska martwego drewna w ilości co najmniej 10-20 m³/ha, o ile pozwalają na to naturalne procesy wydzielania się posuszu (nie dotyczy gatunków obcych geograficznie i ekologicznie), 6) odnawianiu gatunkami właściwymi dla siedliska: bukiem z możliwym, mniejszym udziałem dębu szypułkowego, klonu zwyczajnego, klonu jawora i innych rodzimych gatunków liściastych oraz dopuszczalnym udziałem sosny zwyczajnej w ilości nie przekraczającej 10% drzewostanu, 7) pozostawianiu złomów i wykrotów, za wyjątkiem drzew zagrażających bezpieczeństwu publicznemu, 8) stopniowemu usuwaniu w ramach prowadzonych zabiegów pielęgnacyjnych wprowadzonych do drzewostanów gatunków obcych geograficznie i ekologicznie, w tym sosny, świerka, modrzewia.		
	2. Modyfikacja w zakresie gospodarki leśnej polegająca na: umożliwieniu naturalnego rozwoju wybranych ekosystemów i ich struktury, przez pozostawienie ich bez użytkowania.	PLH220071_9110_1 (adres leśny: 15-15-1-05-154 -m - 00)	Nadleśniczy Nadleśnictwa Cewice

		Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych		
		Monitoring stanu ochrony siedliska, optymalnie raz na 5-6 lat zgodnie z metodyką PMŚ GIOŚ.	PLH220071_9110_1 (adres leśny: 15-15-1-05-154 -m -00) PLH220071_9110_3 (adres leśny: 15-15-2-09-126 -a -00; 15-15-1-05-166 -c -00; 15-15-2-09-127 -k -00)	RDOŚ w Gdańsku
		Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony		
		Nie planuje się.		
4.	9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
		1. Modyfikacja w zakresie gospodarki leśnej polegająca na: umożliwieniu naturalnego rozwoju wybranych ekosystemów i ich struktury, poprzez pozostawienie ich bez użytkowania.	PLH220071_9160_1 (adres leśny: 15-15-1-05-162 -l -00 - część stanowiąca płat grądu); PLH220071_9160_3 (adres leśny: 15-15-1-05-154 -m -00 część, 15-15-1-05-154 -n -00 część); PLH220071_9160_7 (adres leśny: 15-15-1-05-154 -l -00 część zboczowa)	Nadleśniczy Nadleśnictwa Cewice
		2. Modyfikacja w zakresie gospodarki leśnej polegająca na: - pozostawieniu bez użytkowania	PLH220071_9160_8 (dz. ewid. 295, obręb Karwica, gm. Cewice)	Właściciel lub posiadacz obszaru, a w odniesieniu do gruntów Skarbu Państwa lub stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości w związku z wykonaniem

				obowiązków z zakresu ochrony środowiska, na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 Starosta Powiatu Lęborskiego
		3. Modyfikacja w zakresie gospodarki leśnej polegająca na: - użytkowaniu co najwyżej w drodze cięć pielęgnacyjnych lub rębni przerębowej	PLH220071_9160_6 (dz. ewid. 148, obręb Karwica, gm. Cewice); PLH220071_9160_5 (dz. ewid. 67, obręb Lesiaki, gm. Cewice) PLH220071_9160_4 (dz. ewid. 39, obręb Lesiaki, gm. Cewice)	Właściciel lub posiadacz obszaru, a w odniesieniu do gruntów Skarbu Państwa lub stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości w związku z wykonaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska, na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 Starosta Powiatu Lęborskiego
		4.Modyfikacja w zakresie gospodarki leśnej polegająca na: 1) stosowaniu rębni złożonych z długim okresem odnowienia, 2) pozostawieniu w ramach każdej rębni na powierzchni manipulacyjnej nie mniej niż 5% powierzchni drzewostanu macierzystego wraz ze wszystkimi składnikami strukturalnymi	Adres leśny: 15-15-1-05-154 -k -00 (część) 15-15-1-05-163 -l -00 (część) 15-15-1-05-591-k-00 (część) 15-15-2-09-127-g-00 (część)	Nadleśniczy Nadleśnictwa Cewice

		(nienaruszone wszystkie warstwy), w postaci biogrup lub większej liczby kęp, zaleca się aby wielkość biogrupy wynosiła co najmniej 6 arów. Powinny być one zaznaczone w terenie na etapie cięć przygotowawczych i pozostawione do naturalnego rozpadu i tworzyć jeden zwarty płat drzewostanu. Nie ma konieczności pozostawiania biogrup, jeżeli powierzchnia rębni nie będzie przekraczała 1 ha, 3) pozostawianiu martwych drzew o długości pnia >3m i grubość >50 cm (o ile takie drzewa występują w drzewostanie) w ilości minimum 3 sztuk/ha. W przypadku braku w drzewostanie drzew o długości pnia >3m i grubości >50 cm pozostawianie martwych drzew o możliwie największej długości i średnicy pnia na powierzchniach siedliska w ilości minimum 5 sztuk/ha, o ile pozwalają na to naturalne procesy wydzielania się posuszu 4) pozostawianie w płatach siedlisk martwego drewna w ilości co najmniej 10-20 m³/ha, o ile pozwalają na to naturalne procesy wydzielania się posuszu (nie dotyczy gatunków obcych geograficznie i ekologicznie), 5) odnawianie gatunkami właściwymi dla siedliska, 6) pozostawianiu złomów i wykrotów, za wyjątkiem drzew zagrażających bezpieczeństwu publicznemu, 7) stopniowym usuwaniu w ramach prowadzonych zabiegów pielęgnacyjnych wprowadzonych do drzewostanów gatunków obcych geograficznie i ekologicznie, w tym sosny, świerka, modrzewia.		
--	--	---	--	--

		Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych		
		Monitoring stanu ochrony siedliska, optymalnie raz na 5-6 lat zgodnie z metodyką PMŚ GIOŚ.	PLH220071_9160_1 (adres leśny: 15-15-1-05-162 -l -00), PLH220071_9160_8 (dz. ewid. 295, obręb Karwica, gm. Cewice)	RDOS w Gdańsku
		Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony		
		Nie planuje się.		
5.	9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
		1. Modyfikacja w zakresie gospodarki leśnej polegająca na: umożliwieniu naturalnego rozwoju wybranych ekosystemów i ich struktury, poprzez pozostawienie ich bez użytkowania.	PLH220071_9190_2 (adres leśny: 15-15-1-05-163 -k -00)	Nadleśniczy Nadleśnictwa Cewice
		2. Modyfikacja w zakresie gospodarki leśnej polegająca na: 1) stosowaniu rębni złożonych z długim okresem odnowienia, 2) pozostawianiu w ramach każdej rębni na powierzchni manipulacyjnej nie mniej niż 5% powierzchni drzewostanu macierzystego wraz ze wszystkimi składnikami strukturalnymi (nienaruszone wszystkie warstwy), w postaci biogrup lub większej liczby kęp, zaleca się aby wielkość biogrupy wynosiła co najmniej 6 arów. Powinny być one zaznaczone w terenie na etapie cięć przygotowawczych i pozostawione do naturalnego rozpadu i tworzyć jeden zwarty płat drzewostanu. Nie ma konieczności pozostawiania biogrup, jeżeli powierzchnia rębni nie będzie przekraczała 1 ha, 3) pozostawianiu do naturalnej śmierci 10-15% drzew liściastych (częściowa lub całkowita rezygnacja z tzw. cięcia	Adres leśny: 15-15-2-09-127 -f -00 (część) 15-15-2-09-127 -h -00 (część) 15-15-2-09-127 -i -00	Nadleśniczy Nadleśnictwa Cewice

		uprzętającego), w przypadku rozpoczętych rębni złożonych należy je zakończyć cięciem uprzętającym z pozostawieniem do naturalnej śmierci pojedynczych przestoi drzew gatunków liściastych w ilości 20 szt./ha (jeżeli tyle pozostało), w miarę możliwości równomiernie rozmieszczonych na całej powierzchni rębni, 4) pozostawianiu martwych drzew o długości pnia >3m i grubości >50 cm (o ile takie drzewa występują w drzewostanie) w ilości minimum 3 sztuk/ha. W przypadku braku w drzewostanie drzew o długości pnia >3m i grubości >50 cm pozostawianie martwych drzew o możliwie największej długości i średnicy pnia na powierzchniach siedliska w ilości minimum 5 sztuk/ha, o ile pozwalają na to naturalne procesy wydzielania się posuszu, 5) pozostawianiu w płatach siedliska martwego drewna w ilości co najmniej 10-20 m³/ha, o ile pozwalają na to naturalne procesy wydzielania się posuszu (nie dotyczy gatunków obcych geograficznie i ekologicznie), 6) odnawianie gatunkami właściwymi dla siedliska: dębem z możliwym, ale minimalnym udziałem buka, klonu zwyczajnego, klonu jawora i innych rodzimych gatunków liściastych oraz dopuszczalnym udziałem sosny zwyczajnej w ilości nie przekraczającej 10% drzewostanu. 7) pozostawianiu złomów i wykrotów, za wyjątkiem drzew zagrażających bezpieczeństwu publicznemu, 8) stopniowemu usuwaniu w ramach		
--	--	--	--	--

		prowadzonych zabiegów pielęgnacyjnych wprowadzonych do drzewostanów gatunków obcych geograficznie i ekologicznie, w tym sosny, świerka, modrzewia.		
		Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych		
		Monitoring stanu ochrony siedliska, optymalnie raz na 5-6 lat zgodnie z metodyką PMS GIOŚ.	PLH220071_9190_1 (adres leśny: 15-15-2-09-127 -i -00), PLH220071_9190_2 (adres leśny: 15-15-1-05-163 -k -00)	RDOŚ w Gdańsku
		Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony		
		Nie planuje się.		
6.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
		1. Modyfikacja w zakresie gospodarki leśnej polegająca na: umożliwieniu naturalnego rozwoju wybranych ekosystemów i ich struktury, poprzez pozostawienie ich bez użytkowania.	PLH220071_91E0_1 (adres leśny: 15-15-1-05-162 -n -00) PLH220071_91E0_2 (adres leśny: 15-15-1-05-163 -i -00 i 15-15-1-05-163 -g -00) PLH220071_91E0_3 (adres leśny: 15-15-1-05-154 -l -00) PLH220071_91E0_4 (adres leśny: 15-15-1-05-154 -m -00) PLH220071_91E0_6 (adres leśny: 15-15-2-09-127-n-00)	Nadleśniczy Nadleśnictwa Cewice
		2. Modyfikacja w zakresie gospodarki leśnej polegająca na: - pozostawieniu bez użytkowania	PLH220071_91E0_7 (dz. ewid. 295, 98, 271/2 obręb Karwica, gm. Cewice)	Właściciel lub posiadacz obszaru, a w odniesieniu do gruntów Skarbu Państwa lub stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości w związku z wykonaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska, na podstawie

			przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 Starosta Powiatu Lęborskiego
	3. Modyfikacja w zakresie gospodarki leśnej polegająca na: - użytkowaniu co najwyżej w drodze cięć pielęgnacyjnych lub rębni przerębowej	PLH220071_91E0_6 (dz. ewid. 39, 40, 41, 42, 43, 45, 54 obręb Lesiaki, gm. Cewice);	Właściciel lub posiadacz obszaru, a w odniesieniu do gruntów Skarbu Państwa lub stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości w związku z wykonaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska, na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 Starosta Powiatu Lęborskiego
	Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych		
	Monitoring stanu ochrony siedliska, optymalnie raz na 5-6 lat zgodnie z metodyką PMŚ GIOŚ.	PLH220071_91E0_4 (adres leśny: 15-15-1-05-154 -m -00), PLH220071_91E0_7 (dz. ewid. 295, 98, 271/2 obręb Karwica, gm. Cewice).	RDOŚ w Gdańsku
	Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony		
	Analiza hydrologiczna dotycząca przepływu cieków odprowadzających wodę z obszaru, stanowiąca zarazem monitoring zasilania	1) Odpływ z rezerwatu Karwickie Źródłiska (punkt o współrzędnych: X 730431,Y	RDOŚ w Gdańsku

		podziemnego. Do wykonania w ciągu pierwszych 5 lat od wejścia w życie planu.	415023) 2) Unieszynka powyżej rezerwatu Karwickie Źródłiska (punkt o współrzędnych X 730317, Y 414987) 3) Unieszynka, wypływ z granic obszaru (punkt o współrzędnych X 731462, Y 414198) 4) Struga w oddz. 162m (punkt o współrzędnych X 731192, Y 415907).	
--	--	--	--	--

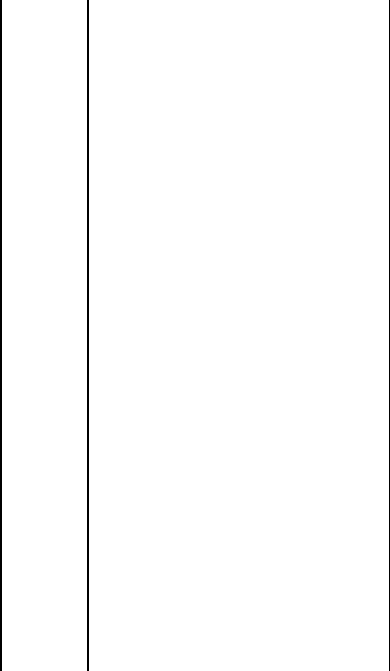
Wskazania do zmian w istniejącym planie ogólnym gminy Cewice, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędnych dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000:

Lp.	Dokumentacja planistyczna	Wskazania do zmian ⁶
1.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Cewice, Uchwała Nr XVIII/165/2020 Rady Gminy Cewice z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Cewice	W przypadku aktualizacji Studium wprowadzenie, w części dotyczącej form ochrony przyrody – obszaru Natura 2000 Karwickie Źródłiska PLH220071, zapisów zapewniających: 1. Objęcie szczególną ochroną siedlisk przyrodniczych: 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio - Caricetea</i>), 9110 kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>), 9160 grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>), 9190 kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>), 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe. 2. Natomiast w części dotyczącej ochrony przyrody - obszaru Natura 2000 Karwickie Źródłiska PLH220071, zapisów zapewniających: 1) Nie prowadzenie prac z zakresu melioracji wodnych (w tym odmulania, pogłębiania, wszelkiej konserwacji i remontów rowów melioracyjnych), budowy urządzeń wodnych a także innych działań mających negatywny wpływ na stan ochrony siedlisk przyrodniczych, w szczególności ich odwadniania i odprowadzania do nich wód mogących prowadzić do ich zanieczyszczenia i eutrofizacji, za wyjątkiem urządzeń służących do hamowania nadmiernego odpływu wód z obszaru. 2) Wprowadzenie w obszarze Natura 2000 Karwickie Źródłiska PLH220071 funkcji dominującej: ochrona przyrody, a uzupełniającej: leśnictwo i rolnictwo. 3) Okresową kontrolę szczelności zbiorników bezodpływowych w

⁶ Zgodnie z treścią art. 28 ust. 10 pkt. 5 ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i 1940), obowiązującą od dnia 24 września 2023 r., plan zadań ochronnych zawiera m.in. „wskazania do zmian w istniejących planach ogólnych gmin (...)”. Powyższe zastąpiło przepis o wskazaniach „do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin”. W związku z faktem, że gminy mają czas na opracowanie planów ogólnych do końca 2025 r., sformułowano przepis przejściowy związany z powyższą zmianą – zgodnie z art. 64 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1688), do dnia wejścia w życie planu ogólnego gminy w danej gminie, w przepisach ustaw zmienianych niniejszą ustawą (m.in. ustawy o ochronie przyrody), odnoszących się do planu ogólnego gminy, przez plan ogólny gminy należy rozumieć studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

--	--

--	--

U Z A S A D N I E N I E

Obszar Natura 2000 Karwickie Źródłiska PLH220071 został wyznaczony jako specjalny obszar ochrony siedlisk Karwickie Źródłiska PLH220071 rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 18 lutego 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Karwickie Źródłiska (PLH220071) (Dz. U. z 2022 r. poz. 506).

Wcześniej obszar Natura 2000 Karwickie Źródłiska PLH220071 został zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej 2011/64/UE jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (decyzja Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwarty zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny – Dz.U L. 33/146 z 8.02.2011), której aktualne brzmienie zawiera decyzja Komisji Europejskiej (UE) 2025/256 z dnia 7 lutego 2025 r. w sprawie przyjęcia osiemnastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2025) 749).

Na podstawie art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) do zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska, należy w szczególności, ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 na zasadach i w zakresie określonych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i 1940), dalej zwaną ustawą o ochronie przyrody.

W związku z powyższym, regionalny dyrektor ochrony środowiska jako organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 na podstawie przepisu art. 27a ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, oraz koordynujący w myśl przepisu art. 32 ust. 3 ww. ustawy, funkcjonowanie obszarów Natura 2000 na obszarze swojego działania, obowiązany jest do sporządzenia oraz przyjęcia środków ochrony, o których mowa w regulacji art. 28 ustawy o ochronie przyrody.

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych biorąc pod uwagę cele ochrony obszaru. Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Podstawowym celem opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 jest jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej jego ochrony, czyli podjęcie stosownych środków ochrony mających na celu utrzymanie (jeżeli jest właściwy) lub przywrócenie (jeżeli jest niezadowolający lub zły) właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru. Obowiązek osiągnięcia tak sformułowanego celu działań ochronnych na gruntach o różnej strukturze własności, w tym w szczególności stanowiących własność prywatną, wymogła na ustawodawcy decyzję o nadaniu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 statusu normy prawnej ustanawianej w formie zarządzenia jako akt prawa miejscowego.

Szczegółowy tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych oraz zakres prac koniecznych do wykonania na potrzeby przygotowania projektu planu, określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2024 r., Nr 99).

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;

- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk;
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3;
 - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących planach ogólnych gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Ponadto, przy opracowaniu projektu planu zadań ochronnych dla specjalnego obszaru ochrony siedlisk Karwickie Źródłiska PLH220071, kierowano się także, oprócz wyżej przytoczonych aktów prawa powszechnie obowiązującego, wytycznymi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska z dnia 12 grudnia 2012 r. „w sprawie opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000” oraz Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1.

Organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z przepisem art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem projektu tego dokumentu, a także zgodnie z regulacją przepisu art. 28 ust. 4 ww. ustawy, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu dokumentu.

Ponadto, organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z dyspozycją art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, obowiązany jest do podania informacji o projektach planów zadań ochronnych tworzonych dla form ochrony przyrody, umieszczanej w publicznie dostępnych wykazach danych, o których mowa w art. 23 w/cyt. ustawy.

W myśl przepisu art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r., poz. 428), projekt planu zadań ochronnych wymaga uzgodnienia z właściwym miejscowo wojewodą.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 18 lutego 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Karwickie Źródłiska (PLH220071) (Dz. U. z 2022 r. poz. 506). przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 są siedliska przyrodnicze: 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria - Caricetea*), 7220 Źródłiska wapienne ze

zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*, 9110 kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*), 9160 grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*), 9190 kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*), 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe.

W toku prac planistycznych związanych ze sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Karwickie Źródłiska PLH220071, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku, jako organ sprawujący nadzór nad obszarem, obowiązany był do dokonania szeregu czynności obejmujących m.in.:

- 1) opisu granic obszaru, który dokonano w formie wektorowej warstwy informacyjnej, w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, zgodnie z wymogami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151 i 1824);
- 2) ustalenia terenu objętego projektem planu zadań ochronnych na podstawie weryfikacji przesłanek określonych przepisem art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody. Ustalono, że Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Cewice na lata 2023-2032, w granicach którego znalazł się obszar Natura 2000 Karwickie Źródłiska PLH220071, nie spełnia kryteriów określonych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, w związku z powyższym ustalono, że nie zachodzą przesłanki określone w art. 28 ust. 11 (pkt. 3a) ustawy o ochronie przyrody i dla tej części obszaru sporządzono plan zadań ochronnych. Natomiast z działań planistycznych wyłączono obszar rezerwatu przyrody „Karwickie Źródłiska” o powierzchni 3,22 ha, dla którego został ustanowiony plan ochrony rezerwatu uwzględniający zakres art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 10 stycznia 2020 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Karwickie Źródłiska”; Dz. Urz. Woj. Pom. z 2020 r. poz. 753);
- 3) ustalenia oceny stanu ochrony siedlisk przyrodniczych dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 Karwickie Źródłiska PLH220071 na podstawie parametrów określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, a także indywidualnego zestawu wskaźników, przyjętych na podstawie wiedzy naukowej do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody oraz raportów i notyfikacji, o których mowa w art. 38 tej ustawy. Dokonana ocena wykazała, iż siedliska przyrodnicze:

7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria - Caricetea*) uzyskały ocenę niezadowalającą (U1), stan ochrony określono na 2 stanowiskach. Pierwsze z nich to śródleśne, topogeniczne torfowisko w dąbrowie w oddz. 127j (adres leśny: 15-15-2-09-127 -j -00). Dominuje na nim dość ubogi mszar welniankowo-torfowcowy z *Eriophorum vaginatum* i *Sphagnum fallax*. Drugim miejscem występowania siedliska jest pło na stawie Leśnik (własność prywatna), z kobiercem torfowców, łąnem *Juncus effusus* i podrostem brzozy omszonej i sosny. Bardziej reprezentatywne torfowiska przejściowe znajdują się w sąsiedztwie obszaru, ale poza jego obecnymi granicami. Dla poprawy reprezentacji siedliska należałoby je włączyć do obszaru. Szczególnie cenny jest doskonale wykształcony i rozległy mszar w oddz. 15-15-1-05-151-i-00.

7220 Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati* – nie występuje w obszarze objętym planem zadań ochronnych. To siedlisko przyrodnicze jest obecne w rezerwacie przyrody „Karwickie Źródłiska”, obszarze wyłączonym z prac nad planem zadań ochronnych.

9110 kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*) uzyskały ocenę złą (U2). Stan ochrony siedliska w skali całego Obszaru został oceniony jako zły ze względu na brak w płatach martwego drewna, szczególnie wielkowymiarowego i obecność zniekształcenia w postaci gatunków obcych w drzewostanie. Stan ochrony określono na 2 stanowiskach. Kwaśna buczyna, o charakterze

mszystej buczyny zboczowej, typowo wykształciła się na zboczu doliny Unieszynki w północnej części obszaru (adres leśny: 15-15-1-05-154-m). Kolejny, silniej przekształcony płat, z udziałem sosny i modrzewia, rozwinął się w oddz. 126 i 127 (adres leśny: 15-15-2-09-126 -a -00; 15-15-1-05-166 -c -00; 15-15-2-09-127 -k -00). Siedlisko ma zwykle postać lasu o ~~prawie nagi~~ ^{prawie nagi} skąpym runie, w którym tylko pojedynczo występują gatunki oligo- i mezotroficzne (*Vaccinium myrtillus*, *Deschampsia flexuosa*, *Luzula pilosa*, *Carex pilulifera*). Zwłaszcza w postaci zboczowej znaczące pokrycie mogą osiągać mchy, szczególnie *Mnium hornum*, *Polytrichum formosum*, *Hypnum cupressiforme*.

9160 grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*) uzyskał ocenę złą (U2). Stan ochrony siedliska w skali całego Obszaru został oceniony jako zły ze względu na brak w płatach martwego drewna, szczególnie wielkowymiarowego, a także znikomy udział graba w drzewostanie i podroście. Siedlisko reprezentowane przez kilka płatów w bardzo różnym stanie wykształcenia i zachowania. Ma tendencję do występowania w dolnych partiach zboczy dolin, w roli ekotonu między łągami, a mezotroficznymi lasami (kwaśne buczyny, kwaśne dąbrowy) położonymi wyżej. Obecne rozmieszczenie grądów obejmuje tylko fragmenty znacznie większego, potencjalnego arealu tego typu siedliska, zajętego przez sztuczne drzewostany sosnowe, ew. brzozowe, pod którymi regeneracja grądowego runa zachodzi, ale bardzo powolnie.

W obszarze odnotowano następujące formy grądów:

- typowy las dębowo-grabowy, z leszczyną i z mezo- lub eutroficznym runem leśnym. Taki grąd, choć nieco zniekształcony obecnością sosny, wykształcił się np. w zachodniej części oddz. 162l (adres leśny: 15-15-1-05-162 -l -00);
- „kwaśny grąd zboczowy”, tj. las dębowo-grabowy na zboczu doliny, z runem mszystym, przypominającym kwaśną buczynę. Takie grądy rozwijają się na zboczach doliny Unieszynki w północnej części obszaru;
- „grądy olszowe”, czyli lasy z drzewostanem olszy czarnej, ale podszytem leszczyny i runem grądowym. W obszarze występują nad Unieszynką i jej dopływami, na odcinku poniżej rezerwatu „Karwickie Źródła”.

9190 kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*) uzyskały ocenę złą (U2). Stan ochrony siedliska w skali całego Obszaru został oceniony jako zły przede wszystkim ze względu na brak w płatach martwego drewna, szczególnie wielkowymiarowego. Ocenę, w stosunku do właściwej, obniżyło również: niedostateczne naturalne odnowienie dębu, niższy niż oczekiwany udział dębu w drzewostanie oraz zubożona charakterystyczna kombinacja florystyczna runa. Siedlisko jest obecne w obszarze jako lasy bukowo-dębowe typu *Fago-Quercetum*, zwykle z bardzo skąpym runem. Typowy płat takiej dąbrowy z bukiem rozwinął się w oddz. 127i (adres leśny: 15-15-2-09-127 -i -00). W oddz. 163k (adres leśny: 15-15-1-05-163 -k -00) wykształciła się specyficzna forma kwaśne dąbrowy zboczowej – las bukowo-dębowy na stromej skarpie, z runem borowym (*Vaccinium myrtillus*, *Deschampsia flexuosa*).

91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe uzyskały ocenę złą (U2). Stan ochrony siedliska w skali całego Obszaru został oceniony jako zły ze względu na brak w płatach martwego drewna, szczególnie wielkowymiarowego oraz niski wiek drzewostanu. Siedlisko jest reprezentowane przez dobrze zachowane łągi źródłiskowe (nad Unieszynką) oraz przez pasma mniej lub bardziej typowych łągów, w różnym stanie zachowania, niekiedy także z wysiękami wód podziemnych, nad innymi strugami. Większość łągów ma młody drzewostan i połączony charakter. W obecnych granicach obszaru siedlisko ma dobrą (B) reprezentatywność, zwłaszcza ze względu na występowanie typowych łągów źródłiskowych.

91D0 bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne (proponowany nowy przedmiot ochrony) uzyskały ocenę złą (U2). Stan ochrony siedliska w skali całego Obszaru został oceniony jako zły ze względu na brak odpowiedniego uwodnienia (przesuszenie), niski wiek drzewostanu oraz ubogą biotę mchów. Siedlisko jest reprezentowane głównie przez bagienną brzezinę na potorfiach w śródpolnym wydzielaniu 142a (adres leśny: 15-15-2-09-142 -a -00). Brzezina porasta tu torfowisko, dawniej eksploatowane, w zagłębieniu terenowym. Drzewostan brzoźowy miejscami silnie zwarty, ciemny, w dnie lasu potorfia z *Calla palustris*. W części centralnej rozrzedzenie z torfowcami (fragm. mszaru ze *Sphagnum magellanicum*, kobierce *Sphagnum fallax*) i populacją bagna *Ledum palustre*. Inna, jednak zupełnie przesuszona i zdegradowana brzezina bagienna, z dominacją *Juncus effusus* w runie i tylko nielicznymi płatami torfowców, znajduje się na gruncie prywatnym przy oddz. 161 (adres leśny: 15-15-1-05-161-g-00). W sąsiedztwie obszaru (oddz. 151 – adres leśny: 15-15-1-05-151-00) występują płaty typowo wykształconego boru bagiennego *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, których włączenie do obszaru znacznie poprawiłoby reprezentatywność siedliska. W obecnych granicach obszaru siedlisko ma znaczącą (C) reprezentatywność, lecz wzrosłaby ona do dobrej (B), gdyby powiększyć obszar włączając torfowisko w oddz. 151i (adres leśny: 15-15-1-05-151 -i -00) oraz bory bagienne na jego obrzeżu. Zasoby w obszarze stanowią ułamek procenta zasobów krajowych (C). W obecnych granicach obszaru struktura jest zniekształcona (III), podobnie jak stopień zachowania funkcji (III), trudna do poprawy (II), w konsekwencji stan zachowania uznano za przeciętny (C). Obszar jest znaczący (C) dla ochrony tego typu siedliska; wyższej oceny nie można przyznać z uwagi na niewielkie zasoby i przeciętną reprezentatywność.

1337 bóbr *Castor fiber*. Bóbr nie jest wykazany w SDF obszaru i rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 18 lutego 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Karwickie Źródłiska (PLH220071) (Dz. U. z 2022 r. poz. 506) jako przedmiot ochrony. Podczas prac terenowych stwierdzono zgryzy, tamy bobowe i stare żeremie nad Unieszyńką, świadczące o stałym bytowaniu w obszarze co najmniej 1 rodziny bobrów. Liczebność populacji krajowej jest szacowana na 35 000 - 40 000 osobników. A zatem populacja w obszarze stanowi nie więcej niż ułamek procenta populacji krajowej gatunku. Wykonawca planu zadań ochronnych zaproponował wpisanie bobra na listę przedmiotów ochrony. Jednak Organ tut. uznał, że skoro populacja bobra występująca w obszarze stanowi nie więcej niż ułamek procenta populacji krajowej, więc jest nieistotna i należy ją ocenić na D.

Nie stwierdzono występowania poza rezerwatem przyrody „Karwickie Źródłiska”(wyłączonym z zakresu PZO) siedliska 7220 źródłiska wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati* oraz siedliska 9130 żyźne buczyny (*Dentario glandulosae Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*).

Zmiana powierzchni poszczególnych siedlisk przyrodniczych w stosunku do powierzchni podanych w SDF-ie wynika z rzeczywistej powierzchni siedlisk w obszarze stwierdzonej w oparciu o przeprowadzoną szczegółową inwentaryzację przyrodniczą.

W związku z powyższym zostanie złożony wniosek do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska dotyczący aktualizacji danych zawartych w Standardowym Formularzu Danych. Po akceptacji wniosku przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska wszczęta zostanie procedura zmiany rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie obszaru Natura 2000 Karwickie Źródłiska PLH220071 uwzględniająca powyższe zmiany. W momencie zmiany

rozporządzenia, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku zmieni zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Karwickie Źródłiska PLH220071, tak aby uwzględniało stan faktyczny.

- 4) przeanalizowania istniejących i potencjalnych zagrożeń dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu zachowania przedmiotu ochrony obszaru oraz oceny prawdopodobnych kierunków zmian uwarunkowań przyrodniczych i gospodarczych i ich możliwego wpływu na parametry oceny stanu ochrony siedlisk przyrodniczych. Dokonana analiza wykazała, iż do najistotniejszych istniejących i/lub potencjalnych zagrożeń obszaru odpowiadających w głównej mierze za określony powyżej stan ochrony siedlisk przyrodniczych należy w szczególności zaliczyć: (1) susze i zmniejszanie opadów, (2) inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka, (3) wycinka lasu, (4) bagrowanie/usuwanie osadów limnicznych, (5) usuwanie martwych i zamierających drzew, (6) obce gatunki inwazyjne, (7) spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych, (8) pobór z wód podziemnych, (9) zanieczyszczenie wód podziemnych.
- 5) sformułowania celów działań ochronnych do osiągnięcia w sposób umożliwiający ich monitoring i weryfikację oraz postęp w realizacji. Określono cele ochronne dla poszczególnych wskaźników oraz ogólne cele ochronne dla każdego siedliska przyrodniczego będącego przedmiotem ochrony w obszarze.
- 6) ustalenia działań ochronnych zapewniających skuteczne i efektywne osiągnięcie celów działań ochronnych, a także monitoring przyjętych parametrów stanu ochrony wszystkich przedmiotów ochrony obszaru. W odniesieniu do siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony wyznaczono obszar i znajdujących się w obszarze, zaplanowano następujące działania:

7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria* - *Caricetea*)

Dostosowanie sposobów zagospodarowania i użytkowania terenu do wymogów ochrony siedliska poprzez:

- zachowanie pływającego pła torfowcowego na stawie;

9110 kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*)

1. Modyfikacja w zakresie gospodarki leśnej polegająca na:

- 1) stosowaniu rębni złożonych z długim okresem odnowienia,
- 2) pozostawianiu w ramach każdej rębni na powierzchni manipulacyjnej nie mniej niż 5% powierzchni drzewostanu macierzystego wraz ze wszystkimi składnikami strukturalnymi (nienaruszone wszystkie warstwy), w postaci biogrup lub większej liczby kęp, zaleca się aby wielkość biogrupy wynosiła co najmniej 6 arów. Powinny być one zaznaczone w terenie na etapie cięć przygotowawczych i pozostawione do naturalnego rozpadu i tworzyć jeden zwarty płat drzewostanu. Nie ma konieczności pozostawiania biogrup, jeżeli powierzchnia rębni nie będzie przekraczała 1 ha,
- 3) pozostawianiu do naturalnej śmierci 10-15% drzew liściastych (częściowa lub całkowita rezygnacja z tzw. cięcia uprząającego), w przypadku rozpoczętych rębni złożonych należy je zakończyć cięciem uprząającym z pozostawieniem do naturalnej śmierci pojedynczych przestoi drzew gatunków liściastych w ilości 20 szt./ha (jeżeli tyle pozostało), w miarę możliwości równomiernie rozmieszczonych na całej powierzchni rębni,
- 4) pozostawianiu martwych drzew o długości pnia >3m i grubości >50 cm (o ile takie drzewa występują w drzewostanie) w ilości minimum 3 sztuk/ha. W przypadku braku w drzewostanie drzew o długości pnia >3m i grubości >50 cm pozostawianie martwych drzew o możliwie największej długości i średnicy pnia na powierzchniach siedliska w ilości minimum 5 sztuk/ha, o

ile pozwalają na to naturalne procesy wydzielania się posuszu,

5) pozostawianiu w płatach siedliska martwego drewna w ilości co najmniej 10-20 m³/ha, o ile pozwalają na to naturalne procesy wydzielania się posuszu (nie dotyczy gatunków obcych geograficznie i ekologicznie),

6) odnawianiu gatunkami właściwymi dla siedliska: bukiem z możliwym, mniejszym udziałem dębu szypułkowego, klonu zwyczajnego, klonu jawora i innych rodzimych gatunków liściastych oraz dopuszczalnym udziałem sosny zwyczajnej w ilości nie przekraczającej 10% drzewostanu,

7) pozostawianiu złomów i wykrotów, za wyjątkiem drzew zagrażających bezpieczeństwu publicznemu,

8) stopniowemu usuwaniu w ramach prowadzonych zabiegów pielęgnacyjnych wprowadzonych do drzewostanów gatunków obcych geograficznie i ekologicznie, w tym sosny, świerka, modrzewia.

2. Modyfikacja w zakresie gospodarki leśnej polegająca na:

- umożliwieniu naturalnego rozwoju wybranych ekosystemów i ich struktury, przez pozostawienie ich bez użytkowania.

9160 grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*)

1. Modyfikacja w zakresie gospodarki leśnej polegająca na:

umożliwieniu naturalnego rozwoju wybranych ekosystemów i ich struktury, poprzez pozostawienie ich bez użytkowania,

2. Modyfikacja w zakresie gospodarki leśnej polegająca na:

- użytkowaniu co najwyżej w drodze cięć pielęgnacyjnych lub rębni przerębowej,

3. Modyfikacja w zakresie gospodarki leśnej polegająca na:

1) stosowaniu rębni złożonych z długim okresem odnowienia,

2) pozostawianiu w ramach każdej rębni na powierzchni manipulacyjnej nie mniej niż 5% powierzchni drzewostanu macierzystego wraz ze wszystkimi składnikami strukturalnymi (nienaruszone wszystkie warstwy), w postaci biogrup lub większej liczby kęp, zaleca się aby wielkość biogrupy wynosiła co najmniej 6 arów. Powinny być one zaznaczone w terenie na etapie cięć przygotowawczych i pozostawione do naturalnego rozpadu i tworzyć jeden zwarty płat drzewostanu. Nie ma konieczności pozostawiania biogrup, jeżeli powierzchnia rębni nie będzie przekraczała 1 ha,

3) pozostawianiu martwych drzew o długości pnia >3m i grubości >50 cm (o ile takie drzewa występują w drzewostanie) w ilości minimum 3 sztuk/ha. W przypadku braku w drzewostanie drzew o długości pnia >3m i grubości >50 cm pozostawianie martwych drzew o możliwie największej długości i średnicy pnia na powierzchniach siedliska w ilości minimum 5 sztuk/ha, o ile pozwalają na to naturalne procesy wydzielania się posuszu

4) pozostawianiu w płatach siedlisk martwego drewna w ilości co najmniej 10-20 m³/ha, o ile pozwalają na to naturalne procesy wydzielania się posuszu (nie dotyczy gatunków obcych geograficznie i ekologicznie),

5) odnawianie gatunkami właściwymi dla siedliska,

6) pozostawianiu złomów i wykrotów, za wyjątkiem drzew zagrażających bezpieczeństwu publicznemu,

7) stopniowym usuwaniu w ramach prowadzonych zabiegów pielęgnacyjnych wprowadzonych do drzewostanów gatunków obcych geograficznie i ekologicznie, w tym sosny, świerka, modrzewia.

9190 kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*)

1. Modyfikacja w zakresie gospodarki leśnej polegająca na:

umożliwieniu naturalnego rozwoju wybranych ekosystemów i ich struktury, poprzez pozostawienie ich bez użytkowania,

2. Modyfikacja w zakresie gospodarki leśnej polegająca na:

1) stosowaniu rębni złożonych z długim okresem odnowienia,

2) pozostawianiu w ramach każdej rębni na powierzchni manipulacyjnej nie mniej niż 5% powierzchni drzewostanu macierzystego wraz ze wszystkimi składnikami strukturalnymi (nienaruszone wszystkie warstwy), w postaci biogrup lub większej liczby kęp, zaleca się aby wielkość biogrupy wynosiła co najmniej 6 arów. Powinny być one zaznaczone w terenie na etapie cięć przygotowawczych i pozostawione do naturalnego rozpadu i tworzyć jeden zwarty płat drzewostanu. Nie ma konieczności pozostawiania biogrup, jeżeli powierzchnia rębni nie będzie przekraczała 1 ha,

3) pozostawianiu do naturalnej śmierci 10-15% drzew liściastych (częściowa lub całkowita rezygnacja z tzw. cięcia uprzętającego), w przypadku rozpoczętych rębni złożonych należy je zakończyć cięciem uprzętającym z pozostawieniem do naturalnej śmierci pojedynczych przestoi drzew gatunków liściastych w ilości 20 szt./ha (jeżeli tyle pozostało), w miarę możliwości równomiernie rozmieszczonych na całej powierzchni rębni,

4) pozostawianiu martwych drzew o długości pnia >3m i grubości >50 cm (o ile takie drzewa występują w drzewostanie) w ilości minimum 3 sztuk/ha. W przypadku braku w drzewostanie drzew o długości pnia >3m i grubości >50 cm pozostawianie martwych drzew o możliwie największej długości i średnicy pnia na powierzchniach siedliska w ilości minimum 5 sztuk/ha, o ile pozwalają na to naturalne procesy wydzielania się posuszu,

5) pozostawianiu w płatach siedliska martwego drewna w ilości co najmniej 10-20 m³/ha, o ile pozwalają na to naturalne procesy wydzielania się posuszu (nie dotyczy gatunków obcych geograficznie i ekologicznie),

6) odnawianie gatunkami właściwymi dla siedliska: dębem z możliwym, ale minimalnym udziałem buka, klonu zwyczajnego, klonu jawora i innych rodzimych gatunków liściastych oraz dopuszczalnym udziałem sosny zwyczajnej w ilości nie przekraczającej 10% drzewostanu.

7) pozostawianiu złomów i wykrotów, za wyjątkiem drzew zagrażających bezpieczeństwu publicznemu,

8) stopniowemu usuwaniu w ramach prowadzonych zabiegów pielęgnacyjnych wprowadzonych do drzewostanów gatunków obcych geograficznie i ekologicznie, w tym sosny, świerka, modrzewia.

91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe

1. Modyfikacja w zakresie gospodarki leśnej polegająca na:

umożliwieniu naturalnego rozwoju wybranych ekosystemów i ich struktury, poprzez pozostawienie ich bez użytkowania (wydzielenia Lasów Państwowych, Nadleśnictwo Cewice)

2. Modyfikacja w zakresie gospodarki leśnej polegająca na:

- użytkowaniu co najwyżej w drodze cięć pielęgnacyjnych lub rębni przerębowej oraz pozostawienie bez użytkowania (grunty prywatne).

- 7) zaprojektowania działań dotyczących monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru oraz realizacji celów działań ochronnych zgodnie z wymogami ich ochrony. Przedmiotowy monitoring realizowany będzie zgodnie z obowiązującymi standardami metodycznymi stosowanymi w monitoringu siedlisk przyrodniczych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska. Realizacja przedmiotowego działania umożliwi w przyszłości sprawującemu nadzór nad obszarem

realizację dyspozycji określonej brzmieniem przepisu art. 31 ustawy o ochronie przyrody.

- 8) stwierdzono potrzebę uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony:

91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe, dotyczącej potrzeby wykonania analizy hydrologicznej przepływu cieków odprowadzających wodę z obszaru, stanowiącej zarazem monitoring zasilania podziemnego.

9) dokonania szczegółowej analizy zapisów w istniejących dokumentach planistycznych Gminy Cewice, których realizacja potencjalnie może stworzyć ryzyko naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Na podstawie dokonanej analizy ustalono, że zachodzi konieczność wprowadzania zmian do istniejących dokumentów planistycznych:

a) Uchwała Nr XVIII/165/2020 Rady Gminy Cewice z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Cewice w sprawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Cewice.

W celu przeciwdziałania zagrożeniom dla chronionych siedlisk stanowiących przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 Karwickie Źródłiska PLH220071 w ww. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Cewice, w przypadku aktualizacji Studium wprowadzenie:

1) w części dotyczącej form ochrony przyrody – obszaru Natura 2000 Karwickie Źródłiska PLH220071, zapisów zapewniających:

Objęcie szczególną ochroną siedlisk przyrodniczych: 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria - Caricetea*), 9110 kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*), 9160 grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*), 9190 kwaśne dąbrowy (*Quercion roboretetiae*), 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe.

2) w części dotyczącej ochrony przyrody - obszaru Natura 2000 Karwickie Źródłiska PLH220071, zapisów zapewniających:

a) nie prowadzenie prac z zakresu melioracji wodnych (w tym odmulania, pogłębiania, wszelkiej konserwacji i remontów rowów melioracyjnych), budowy urządzeń wodnych a także innych działań mających negatywny wpływ na stan ochrony siedlisk przyrodniczych, w szczególności ich odwadniania i odprowadzania do nich wód mogących prowadzić do ich zanieczyszczenia i eutrofizacji, za wyjątkiem urządzeń służących do hamowania nadmiernego odpływu wód z obszaru.

b) wprowadzenie w obszarze Natura 2000 Karwickie Źródłiska PLH220071 funkcji dominującej: ochrona przyrody, a uzupełniające: leśnictwo i rolnictwo.

c) okresową kontrolę szczelności zbiorników bezodpływowych w rejonie zabudowy rozproszonej. Inwentaryzację budynków nie podłączonych do kanalizacji sanitarnej. Podłączanie do istniejącej kanalizacji sanitarnej wszystkich budynków w rejonie jej występowania.

d) wskazać obszar zlewni podziemnej obszaru Natura 2000 Karwickie Źródłiska PLH220071 (zgodnie z poniższym załącznikiem graficznym – linia niebieska) jako obszar o negatywnych uwarunkowaniach do lokalizacji jakichkolwiek przedsięwzięć mogących wpłynąć na ilość i jakość wód podziemnych, w związku z prawdopodobnym negatywnym oddziaływaniem takich przedsięwzięć na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Karwickie Źródłiska PLH220071.

Zgodnie z treścią art. 28 ust. 10 pkt. 5 ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i 1940), obowiązującą od dnia 24 września 2023 r., plan zadań ochronnych zawiera m.in. „wskazania do zmian w istniejących planach ogólnych gmin (...)”. Powyższe zastąpiło przepis o wskazaniach „do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania

przestrzennego gmin”. W związku z faktem, że gminy mają czas na opracowanie planów ogólnych do 30 czerwca 2026 r., sformułowano przepis przejściowy związany z powyższą zmianą – zgodnie z art. 64 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. *o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688), do dnia wejścia w życie planu ogólnego gminy w danej gminie, w przepisach ustaw zmienianych niniejszą ustawą (m.in. ustawy o ochronie przyrody), odnoszących się do planu ogólnego gminy, przez plan ogólny gminy należy rozumieć studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

W związku z powyższym załącznik nr 6 zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Karwickie Źródłiska PLH220071, w zakresie, w jakim odnosi się do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, został sformułowany w granicach upoważnienia, o którym mowa w art. 28 ust. 10 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody, w związku z art. 64 ust. 2 ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw.

- 10) w trakcie prac nad sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych, ustalono brak potrzeby sporządzenia planu ochrony dla części lub całości obszaru Natura 2000 Karwickie Źródłiska PLH220071. Brak takiej potrzeby wynika przede wszystkim z faktu przeprowadzenia szczegółowej inwentaryzacji terenowej, która dostarczyłaby pełnej wiedzy na temat rozmieszczenia i stanu ochrony przedmiotów ochrony w obszarze. Przeprowadzone prace terenowe pozwoliły zidentyfikować kluczowe zagrożenia dla przedmiotów ochrony a także ich źródła i zakres oddziaływania. Stąd uznano, iż sporządzanie planu ochrony nie jest uzasadnione.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, a także art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, obwieszczeniem z dnia 13.11.2019 r. znak RDOŚ-GD-WOC.6320.38.2019.AW/AŁ podał do publicznej wiadomości informację o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Karwickie Źródłiska PLH220071, podając informację o:

- 1) przystąpieniu do opracowania projektu dokumentu i jego przedmiocie,
- 2) możliwości zapoznania się z założeniami do planu zadań ochronnych oraz o miejscu, w którym jest on wyłożony do wglądu.

Podstawowym środkiem realizacji przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku obowiązku wynikającego z przepisu art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, mającego na celu „zapewnienie możliwości udziału zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000”, było zorganizowanie i przeprowadzenie z udziałem Wykonawcy projektu planu, cyklu spotkań dyskusyjnych. Ze względu na ogłoszenie na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r., poz. 491 ze zm.). Projekt zarządzenia udostępniono publicznie, zgodnie z art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.).

~~dalej ustawa OOS.~~ Mając na uwadze zdrowie i bezpieczeństwo uczestników, zrezygnowała ze spotkań stacjonarnych z Zespołem Lokalnej Współpracy (ZLW). Natomiast przekazano członkom ZLW materiały robocze pocztą elektroniczną.

W skład Zespołu Lokalnej Współpracy dla obszaru Natura 2000 Karwickie Źródłiska PLH220071 weszli reprezentanci oraz przedstawiciele następujących grup interesu:

- RDLP w Gdańsku;
- Nadleśnictwo Cewice;
- Urząd Gminy Cewice;
- Starostwo Powiatowe w Lęborku;
- KOWR w Pruszczu Gdańskim,
- PIR w Pruszczu Gdańskim;
- PGW Wody Polskie RZGW w Gdańsku;
- PZW w Słupsku;
- ARiMR w Gdyni;
- PODR w Lubaniu;
- Klub Przyrodników – Wykonawca PZO;
- RDOŚ w Gdańsku.

~~W trybie art. 39 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zgodnie ze stanowiskiem Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska z dnia 22 listopada 2011 r. została przeprowadzona dwukrotnie, tj. zarówno na etapie przed przystąpieniem do opracowania projektu dokumentu, jak również na etapie sporządzonego projektu aktu normatywnego (jakim jest plan zadań ochronnych).~~

Wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku, obwieszczeniem z dnia 11.01.2022 r. (znak: RDOŚ-Gd-WOC.6320.1.2022.AW/JD) podał do publicznej wiadomości: Gazeta Wyborcza z dnia 18.01.2022 r., tablica informacyjna Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku, BIP Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku, Urzędowi Gminy Cewice; RDLP w Gdańsku, Nadleśnictwu Cewice, Starostwu w Lęborku, KOWR w Pruszczu Gdańskim, zarządowi zlewni Gdańsk; Pomorskiej Izbie Rolniczej w Pruszczu Gdańskim, Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie RZGW w Gdańsku, PZW w Słupsku informację o przystąpieniu do konsultacji społecznych sporządzonego projektu zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Karwickie Źródłiska PLH220071, zgodnie z czynnościami określonymi w art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Na etapie procedury konsultacji społecznych projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Karwickie Źródłiska PLH220071 wpłynęły do powyższego organu ochrony przyrody uwagi i wnioski ze strony opinii publicznej.

Uwagi i wnioski Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku – pismo Zn. Spr.:ZO.7210.8.2021 z dnia 08.02.2022 r.

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Gdańsku odnosząc się do wersji projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Karwickie Źródłiska PLH220071 z dnia 11.01.2022 r., zamieszczonej na stronie BIP Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku informuje, że swoje uwagi do ww. projektu wyraziła w piśmie znak spr.: ZO.7210.8.2021 z dnia 13.12.2021 r. podczas roboczych konsultacji (przeprowadzonych tylko w formie pisemnej).

Jednocześnie informujemy, że nasze uwagi przedstawione w ww. piśmie nie zostały uwzględnione, z wyjątkiem: zmieniono jedynie zakresy wskaźników (zał. Nr 4 cele działań ochronnych) dostosowując je do obowiązujących, ujętych w Monitoringu siedlisk przyrodniczych GIOŚ dla poszczególnych siedlisk przyrodniczych. Ponadto chcemy zaznaczyć, że w konsultowanym obecnie dokumencie z dnia 11.01.2022 r. dopisane zostały elementy, na które RDLP w Gdańsku wnosi stanowczy sprzeciw. Dotyczą one identyfikacji zagrożeń istniejących dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych ze strony: wycinki drzew i gospodarki leśnej, (zał. Nr 3 Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotem ochrony tj.:

- Lp. 3 – dla siedliska przyrodniczego 9110 – Kwaśne buczyny – B0.02: „cięcia pielęgnacyjne utrzymują zubożenie w martwe drewno i drzewa biocenotyczne’,*
- L.p. 5 – dla siedliska przyrodniczego 9190 – Kwaśne dąbrowy – B02: „Gospodarcze użytkowanie i cięcia pielęgnacyjne utrzymują uproszczoną strukturę; ubóstwo zasobów martwego drewna i mikrosiedlisk nadrzewnych”).*

W naszej opinii Klub Przyrodników jako Wykonawca projektu planu zadań ochronnych ww. opisami zagrożeń niezgodnie ze stanem faktycznym sugeruje, że gospodarka leśna oparta na podstawach ekologicznych opisanych w instrukcjach wewnętrznych Lasów Państwowych między innymi: Instrukcji Ochrony Lasu, Zasadach Hodowli Lasu oraz sporządzonym na podstawie przepisów Ustawy o lasach, Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, powoduje zubożenie siedlisk przyrodniczych w martwe drewno oraz drzewa biocenotyczne. Zwracamy uwagę, że zapis Wykonawcy projektu planu zadań ochronnych – Klubu Przyrodników dotyczący ww. kwestii idzie w sprzeczności z obowiązującymi, przytoczonymi wyżej przepisami, od lat stosowanymi w Lasach Państwowych. W związku z czym RDLP w Gdańsku nie zgadza się z ww. treścią tabeli stanowiącej zał. nr 3 do projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Karwickie Źródłiska PLH220071 i wnosi o usunięcie tych zapisów jako zagrożeń istniejących.

Uwaga nie została uwzględniona. Identyfikacja wskazanych zagrożeń jest oparta na terenowym badaniu, zasobów martwego drewna oraz mikrosiedlisk nadrzewnych (drzew biocenotycznych) w poszczególnych płatach ww. siedlisk przyrodniczych, prowadzonym na potrzeby opracowania planu zadań ochronnych. Badanie to wykazało, że zasoby tych elementów, tak ważnych dla różnorodności biologicznej, kształtują się na bardzo niskim poziomie. Na tej podstawie można nie tylko sugerować, ale wyciągnąć udokumentowany wniosek, że gospodarka leśna oparta na podstawach ekologicznych opisanych w instrukcjach wewnętrznych Lasów Państwowych między innymi: Instrukcji Ochrony Lasu, Zasadach Hodowli Lasu oraz w sporządzonym na podstawie przepisów Ustawy o lasach, Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, nie ubogaca siedlisk przyrodniczych w martwe drewno oraz drzewa biocenotyczne. W związku z powyższym występująca niepewność co do istnienia lub zakresu zagrożeń, wiąże się z tym, że należy przyjąć

środki ochrony bez konieczności oczekiwania, że rzeczywistość i powaga tych zagrożeń zostaną w pełni wykazane. Działania na rzecz ochrony przyrody, w tym ograniczenia w korzystaniu z jej zasobów, należy podjąć nawet wtedy, gdy nie dysponujemy niezbitymi dowodami, że będą one skuteczne, a swoje działania opieramy na posiadaniu uzasadnionych przypuszczeń, że tak może być.

RDLP w Gdańsku zauważa również, że prace nad przedmiotowym dokumentem są prowadzone z pominięciem roboczych spotkań z zarządcą terenu. W sprawie wypracowania koncepcji ochrony przedmiotowego obszaru nie przeprowadzono żadnych rozmów oraz wymiany poglądów, nawet w sposób telefoniczny, a uwagi przekazane w trakcie roboczych konsultacji prac nad zarządzeniem pismem znak spr.: ZO.7210.8.2021 z dnia 13.12.2021 r., dotyczące bezpośrednio gospodarki leśnej przez Wykonawcę projektu dokumentu zostały odrzucone.

Prace nad dokumentacją projektu planu zadań ochronnych trwały w okresie pandemii COVID-19, z tego względu komunikacja z grupami interesu była ograniczona do korespondencji elektronicznej. Propozycje zapisów zawarte w projekcie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Karwickie Źródłiska PLH220071 zostały przedłożone m.in. Nadleśnictwu Cewice oraz RDLP w Gdańsku. RDLP w Gdańsku odniósł się do nich w formie pisemnej, pismem znak spr.: ZO.7210.8.2021 z dnia 13.12.2021 r. natomiast Nadleśnictwo Cewice w formie listu elektronicznego z dnia 01.12.2021 r.

Podsumowując, szczegółowe uzasadnienie naszych uwag do procedowanego projektu zarządzenia zawarte zostało w piśmie znak spr.: ZO.7210.8.2021 z dnia 13.12.2021 r. i nadal jest aktualne. RDLP w Gdańsku w załączeniu ponownie przesyła uwagi do projektu zarządzenia RDOŚ w Gdańsku w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Karwickie Źródłiska PLH220071 określone w piśmie znak spr.: ZO.7210.8.2021 z dnia 13.12.2021 r. (zał. nr 1).

1. Do treści załącznika nr 3 Do treści załącznika nr 3 - Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony: Dla siedlisk przyrodniczych tj.: 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska, 9110 Kwaśne buczyny, 9160 Grąd subatlantycki, 9190 Kwaśne dąbrowy, 91D0 Bory i lasy bagienne, 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródłiskowe, dla których podano zagrożenie potencjalne B02.02 - Wycinka lasu, stosując powielany zapis: „Ewentualna realizacja cięć rębnych w zachowanych w obszarze płatów...pogorszyłaby stan ochrony tych płatów i ograniczyłaby możliwości odtworzenia naturalnego arealu... i zachowania jej różnorodności biologicznej” – zgadzamy się, że dla wymienionych wyżej siedlisk przyrodniczych, cięcia rębne mogą stać się zagrożeniem, ale w przypadku stosowania rębni zupełnej. W związku z tym domagamy się zmiany zapisu godzącego w ogólną gospodarkę leśną obejmującego wszelkie cięcia rębne w pobliżu i w samych siedliskach przyrodniczych, na zapisy dopuszczające stosowanie rębni złożonych np.: „Ewentualna realizacja cięć rębnych rębniami zupełnymi w zachowanych w obszarze płatów...pogorszyłaby stan ochrony tych płatów i ograniczyłaby możliwości odtworzenia naturalnego arealu... i zachowania jej różnorodności biologicznej”. Pozostawienie zapisu takiego jak w zaproponowanym projekcie PZO skutkować będzie tym, że wykonanie wszelkich cięć rębnych w siedliskach przyrodniczych zostanie uznane jako zaistnienie zagrożenia i przeniesienie tej czynności z zagrożenia potencjalnego w zagrożenie istniejące, a ta z kolei sprawia, że zachodzi sytuacja, w której eliminowane są wszystkie cięcia rębne na siedliskach i w pobliżu siedlisk przyrodniczych. W związku z tym RDLP w Gdańsku stanowczo nie zgadza się z takim zapisem i traktujemy go jako wymierzony w gospodarkę leśną, celem jej ograniczenia.

Zagrożenia są identyfikowane na podstawie obserwacji stanu faktycznego i ich identyfikacja nie może zależeć od domniemyanych skutków takiej identyfikacji dla prowadzonej w obszarze działalności gospodarczej.

Przedmiotowe zagrożenie zostało zidentyfikowane zasadnie. Nie tylko rębnie zupełne mogą stanowić zagrożenie dla stanu leśnych siedlisk przyrodniczych. Także rębnie złożone mogą bezpośrednio pogarszać niektóre wskaźniki stanu ochrony siedliska, a pośrednio wpływać na stan wielu innych wskaźników (w praktyce często obserwuje się przypadki takiego wykonywania rębni złożonych, które powodują degenerację runa (bez pewności jego regeneracji w przyszłości), jak również niweczą szansę poprawy zasobów martwego drewna i mikrosiedlisk nadrzecznych. Sposobem reakcji na to zagrożenie mogą być różne środki ochronne, zarówno dotyczące wyłączenia wybranych drzewostanów z użytkowania gospodarczego, jak i dotyczące opóźniania cięć rębnych lub też określonego sposobu ich wykonywania. Zauważyć należy, że propozycje środków ochronnych w obszarze Karwickie Źródłiska, stanowiących „punktowe” ograniczenie dla gospodarki leśnej, dotyczą tylko niewielkiej części drzewostanów Nadleśnictwa Cewice. Identyfikacja zagrożenia i próby jego minimalizacji w większej skali przestrzennej służą lepszej realizacji celów gospodarki leśnej, do których należy m. in. (art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy o lasach „Ochrona lasów, zwłaszcza lasów i ekosystemów leśnych stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody lub lasów szczególnie cennych ze względu na: zachowanie różnorodności przyrodniczej (...)). Projekt nie jest więc „wymierzony w gospodarkę leśną”, a przeciwnie, służy jej optymalizacji i bardziej zrównoważonej realizacji celów ustawowych gospodarki leśnej; nawet jeżeli lokalnie wymaga to pewnych ograniczeń.

2. W związku z tym, że ww. projekt nie przestrzega wskaźników Monitoringu siedlisk przyrodniczych GIOŚ, poprzez zapisy typu: - „**Modyfikacja gospodarki leśnej: przyjęcie, że względu na szczególną rolę ekosystemową drzewostanu, wieku dojrzałości rębnej podwyższonego o 50 lat w stosunku do wieku wynikającego z przyczyn hodowlanych**” – L.p. 5 - zał. nr 5 - brak tego we wskaźnikach Monitoringu siedlisk przyrodniczych GIOŚ. Dla siedlisk przyrodniczych tj.: kwaśne buczyny i kwaśne dąbrowy istniejący w monitoringu wskaźnik to: „Wiek drzewostanu (udział starodrzewu), dla którego za poziom właściwy FV podano „>10% udział objętościowy drzew starszych niż 100 lat”. RDLP w Gdańsku nie będzie przestrzegało ww. zapisów przedmiotowego projektu PZO zawartych dla siedlisk: kwaśne buczyny, kwaśne dąbrowy, torfowiska przejściowe i trzęsawiska. Tego typu zapis traktujemy jako tendencyjne działanie Wykonawcy PZO, mające na celu wyhamowanie gospodarki leśnej na danym obszarze poprzez ograniczenie cięć. W związku z tym, chcemy zaznaczyć, że z naszego punktu widzenia tak sformułowane treści są działaniem wymierzonym przeciwko Lasom Państwowym i nie mającym na względzie faktycznych celów ochrony siedlisk. Ubolewamy nad tym, że takie działania pojawiają się w dokumentach takich jak PZO dla obszaru Natura 2000 i są autoryzowane przez RDOŚ. W naszej ocenie PZO powinno godzić cele ochrony siedlisk przyrodniczych w obszarze Natura 2000 z racjonalnie prowadzoną gospodarką leśną. Ponadto uważamy, że niesłuszna jest ochrona siedlisk poprzez celowe postarzanie drzewostanów w siedliskach kosztem innych wskaźników, w tym przypadku dotyczących odnowienia lasu.

Projekt zawiera takie środki ochronne, jakie są potrzebne do osiągnięcia zaproponowanych celów ochrony i jakie „odpowiadają wymogom ekologicznym siedlisk przyrodniczych występujących w obszarze” (art. 6.1 dyrektywy siedliskowej). Należy tu wskazać, że cele ochrony w obszarze Natura 2000 nie są ograniczone do wskaźników Państwowego Monitoringu Przyrodniczego, a w szczególności muszą brać pod uwagę także ogólne cele dyrektywy siedliskowej, do których należy

m. in. (art. 2.1): „przyczynienie się do zapewnienia różnorodności biologicznej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych”.

Zaproponowane w projekcie PZO środki ochronne są potrzebne nie tyle do osiągnięcia właściwej wartości wskaźnika „wiek drzewostanu”, co do osiągnięcia właściwej wartości innych wskaźników, dotyczących np. zasobów martwego drewna i mikrosiedlisk nadrzecznych. Obserwacje terenowe w obszarze wskazują, że lokalnie, w kwaśnych buczynach i dąbrowach, drzewa do osiągnięcia wieku rębności skąpo wykształcają mikrosiedliska nadrzeczne i nie wykazują tendencji do wytwarzania martwego drewna, zwłaszcza grubowymiarowego. Tendencję takie ujawniają natomiast drzewa starsze. Środek polegający na przyjęciu podwyższonego wieku dojrzałości rębnej służy ujawnieniu tego potencjału. Należy zwrócić uwagę, że środek ten nie kwestionuje samego faktu użytkowania rębnych drzewostanów.

Organ tut. częściowo podziela przedstawiony w uwadze pogląd, tj. zmiany tych aspektów gospodarki leśnej, które – jak wykazuje rozpoznanie terenowe – są przyczyną złego stanu siedlisk przyrodniczych w obszarze. Uważa jednak, że wszystkie propozycje mają na względzie faktyczną ochronę siedlisk, jak również że są one właśnie sposobem godzenia ochrony siedlisk przyrodniczych w obszarze Natura 2000 z racjonalnie prowadzoną gospodarką leśną w nadleśnictwie Cewice. Ochrona siedlisk poprzez celowe postarzanie drzewostanów w siedliskach, kosztem innych wskaźników, w tym przypadku dotyczących odnowienia lasu, jest celowa, ponieważ właśnie cech związanych ze starością drzewostanów najbardziej brakuje siedliskom przyrodniczym w obszarze.

W związku z powyższym, przychylając się do wyartykułowanej uwagi, Organ tut. zrezygnował z zapisu (dla siedlisk przyrodniczych: 9110 kwaśne buczyny, 9160 grąd subatlantycki i 9190 kwaśne dąbrowy) tj. z „...przyjęcia, ze względu na szczególną rolę ekosystemową drzewostanu, wieku dojrzałości rębnej podwyższonego o 50 lat w stosunku do wieku wynikającego z przyczyn hodowlanych” i proponuje go zastąpić zapisem poniższym:

Modyfikacja w zakresie gospodarki leśnej polegająca na:

- 1) stosowaniu rębni złożonych z długim okresem odnowienia,*
- 2) pozostawianiu w ramach każdej rębni na powierzchni manipulacyjnej nie mniej niż 5% powierzchni drzewostanu macierzystego wraz ze wszystkimi składnikami strukturalnymi (nienaruszone wszystkie warstwy), w postaci biogrup lub większej liczby kęp, zaleca się aby wielkość biogrupy wynosiła co najmniej 6 arów. Powinny być one zaznaczone w terenie na etapie cięć przygotowawczych i pozostawione do naturalnego rozpadu i tworzyć jeden zwarty płat drzewostanu. Nie ma konieczności pozostawiania biogrup, jeżeli powierzchnia rębni nie będzie przekraczała 1 ha,*
- 3) pozostawianiu do naturalnej śmierci 10-15% drzew liściastych (częściowa lub całkowita rezygnacja z tzw. cięcia uprzątającego), w przypadku rozpoczętych rębni złożonych należy je zakończyć cięciem uprzątającym z pozostawieniem do naturalnej śmierci pojedynczych przestoi drzew gatunków liściastych w ilości 20 szt./ha (jeżeli tyle pozostało), w miarę możliwości równomiernie rozmieszczonych na całej powierzchni rębni,*
- 4) pozostawianiu martwych drzew o długości pnia >3m i grubości >50 cm (o ile takie drzewa występują w drzewostanie) w ilości minimum 3 sztuk/ha. W przypadku braku w drzewostanie drzew o długości pnia >3m i grubości >50 cm pozostawianie martwych drzew o możliwie największej długości i średnicy pnia na powierzchniach siedliska w ilości minimum 5 sztuk/ha, o ile pozwalają na to naturalne procesy wydzielania się posuszu,*
- 5) pozostawianiu w płatach siedliska martwego drewna w ilości co najmniej 10-20 m³/ha, o ile*

pozwalają na to naturalne procesy wydzielania się posuszu (nie dotyczy gatunków obcych geograficznie i ekologicznie),

6) pozostawianiu złomów i wykrotów, za wyjątkiem drzew zagrażających bezpieczeństwu publicznemu.

- „**Eksperymentalne wytworzenie drzew biocenotycznych przez weteranizację wybranych żywych drzew buka i dębu ...**” – L.p. 1 - zał. nr 5 - brak tego we wskaźnikach Monitoringu siedlisk przyrodniczych GIOŚ. Wskaźnik ten wybiega poza ramy ww. monitoringu. Uważamy, że fantazja Wykonawcy Planu powinna być zawarta w jakiś granicach. Jako Lasy Państwowe gospodarujące na obszarach Natura 2000 uważamy i czynimy wszystko, aby poprawa parametrów siedlisk przyrodniczych w obszarach zachodziła w sposób naturalny.

Uwaga nie jest zasadna. Zapis dotyczy propozycji zastosowania środka ochronnego, a nie monitoringu. Konieczne jest poszukiwanie tego typu środków poprawiających ochronę różnorodności biologicznej w siedliskach przyrodniczych. Skrajnie niski obecny stan mikrosiedlisk nadrzewnych w przedmiotowym drzewostanie dowodzi, że należy zaplanować działania, których realizacja w przyszłości przyniesie oczekiwane rezultaty.

Jednakże Organ tut. wychodząc naprzeciwko oczekiwaniom Lasów Państwowych zrezygnował z powyższego zapisu działania ochronnego i przeformułował je na działanie o następującej treści: „*Modyfikacja w zakresie gospodarki leśnej polegająca na:*

1) stosowaniu rębni złożonych z długim okresem odnowienia,

2) pozostawianiu w ramach każdej rębni na powierzchni manipulacyjnej nie mniej niż 5% powierzchni drzewostanu macierzystego wraz ze wszystkimi składnikami strukturalnymi (nienaruszone wszystkie warstwy), w postaci biogrup lub większej liczby kęp, zaleca się aby wielkość biogrupy wynosiła co najmniej 6 arów. Powinny być one zaznaczone w terenie na etapie cięć przygotowawczych i pozostawione do naturalnego rozpadu i tworzyć jeden zwarty płat drzewostanu. Nie ma konieczności pozostawiania biogrup, jeżeli powierzchnia rębni nie będzie przekraczała 1 ha,

3) pozostawianiu do naturalnej śmierci 10-15% drzew liściastych (częściowa lub całkowita rezygnacja z tzw. cięcia uprzątającego), w przypadku rozpoczętych rębni złożonych należy je zakończyć cięciem uprzątającym z pozostawieniem do naturalnej śmierci pojedynczych przestoi drzew gatunków liściastych w ilości 20 szt./ha (jeżeli tyle pozostało), w miarę możliwości równomiernie rozmieszczonych na całej powierzchni rębni,

4) pozostawianiu martwych drzew o długości pnia >3m i grubości >50 cm (o ile takie drzewa występują w drzewostanie) w ilości minimum 3 sztuk/ha. W przypadku braku w drzewostanie drzew o długości pnia >3m i grubości >50 cm pozostawianie martwych drzew o możliwie największej długości i średnicy pnia na powierzchniach siedliska w ilości minimum 5 sztuk/ha, o ile pozwalają na to naturalne procesy wydzielania się posuszu,

5) pozostawianiu w płatach siedliska martwego drewna w ilości co najmniej 10-20 m³/ha, o ile pozwalają na to naturalne procesy wydzielania się posuszu (nie dotyczy gatunków obcych geograficznie i ekologicznie),

6) pozostawianiu złomów i wykrotów, za wyjątkiem drzew zagrażających bezpieczeństwu publicznemu.

- „**Modyfikacja gospodarki leśnej: umożliwienie naturalnego rozwoju wybranych ekosystemów i ich struktury, przez pozostawienie bez użytkowania, jako ekosystemy referencyjne w Lasach Państwowych....**” – L.p. 2 (dla przedmiotów ochrony tj.: kwaśne buczyny, kwaśne dąbrowy) -

zał. nr 5 - nie ma tego we wskaźnikach Monitoringu siedlisk przyrodniczych, GIOŚ. RDLP w Gdańsku nie zgadza się na wyłączania terenów z produkcji leśnej. Na tę chwilę tylko oddz. 142a uznany jest jako ekosystem referencyjny. Ponadto wielokrotnie już nadmienialiśmy, że pojęcie ekosystemy referencyjne nie są nomenklaturą stricte leśną, wobec powyższego nie zgadzamy się na ich typowanie przy okazji powstającego planu zadań ochronnych dla obszaru. Zwracamy uwagę, że ekosystemy referencyjne wyznaczane są w ramach kryterium 6.4 - Krajowego Standardu Gospodarki Leśnej FSC w Polsce. Kryteria tworzenia ekosystemów referencyjnych przyjęte są w ramach dobrowolnego udziału RDLP w certyfikacji swojej działalności i stanowią regulację wewnętrzną pomiędzy firmą certyfikującą, a RDLP w Gdańsku. Udział społeczeństwa w proponowaniu ekosystemów referencyjnych do wyznaczenia jest określony kryteriami FSC i podany na stronie internetowej jednostki certyfikowanej – RDLP w Gdańsku oraz na stronach internetowych nadleśnictw. Zgodnie z obowiązującym postępowaniem ekosystemy referencyjne wyznacza nadleśniczy danego nadleśnictwa rozpatrując propozycje, także społeczne przekazane w ramach udziału społeczeństwa i podmiotów zewnętrznych w sposób opisany na stronach internetowych RDLP i nadleśnictw.

Uwaga nie została uwzględniona. Rezygnacja z użytkowania niektórych drzewostanów i pozostawianie ich kształtowania naturalnym procesom przyrodniczym jest jednym z merytorycznych sposobów, na jakie gospodarka leśna godzi stawiane przed nią cele wymienione w art 7 ustawy o lasach. W szczególności, jest to jeden z podstawowych środków służących integracji, w większej skali przestrzennej, ochrony przyrody i leśnictwa (por. np. Kraus D., Krumm F. (red.) 2013. Integrative approaches as an opportunity for the conservation of forest biodiversity. European Forest Institute.). Rozwiązania takie są stosowane w leśnictwie na całym świecie i w Polsce, nie tylko w lasach certyfikowanych w systemie FSC.

- „Poprawa wskaźników martwego drewna i drzew biocenotycznych w płatach siedliska, co najmniej do osiągnięcia średniego poziomu 20m³/ha martwego drewna i 20 drzew biocenotycznych na / ha” – L.p. 2 - zał. nr 4 – zgodnie z zapisami Monitoringu siedlisk przyrodniczych GIOŚ parametr średniego poziomu według wskaźnika: martwe drewno (łącznie zasoby) mieści się w przedziale 10-20 m³/ha martwego drewna, a nie jak podaje autor przedmiotowego planu 20m³/ha martwego drewna. Podobnie parametr średniego poziomu według wskaźnika: mikrosiedliska drzewne (drzewa biocenotyczne) mieści się w przedziale 10-20 szt./ha, a nie jak podano w projekcie PZO - 20 drzew biocenotycznych na / ha.

Uwaga nie jest zasadna. Kryterium stanu właściwego (FV) kwaśnych buczyn to w aspekcie martwego drewna jest > 20m³/ha, a w aspekcie mikrosiedlisk nadrzecznych > 20 drzew biocenotycznych na hektar. Wartości przytoczone przez RDLP w Gdańsku charakteryzują natomiast w odpowiednich aspektach stan niezadowalający (U1). Prawdopodobnie błędnie zinterpretowano tu słowo „średni” jako „środkowy”, podczas gdy chodziło o wartość średnią dla zasobów siedliska w obszarze (uśredniając wartości osiągnięte w poszczególnych płatach siedliska). W obecnej wersji projektu zarządzenia nie ma słowa „średni”.

- „Poprawa wskaźników martwego drewna i drzew biocenotycznych w płatach siedliska, co najmniej do osiągnięcia średniego poziomu 20m³/ha martwego drewna i 20 drzew biocenotycznych na / ha” – L.p. 3 i 4 - zał. nr 4 – zgodnie z treścią Monitoringu siedlisk przyrodniczych GIOŚ dla siedlisk przyrodniczych tj.: 9160 Grąd subatlantycki i 9190 Kwaśne dąbrowy parametr średniego poziomu dla wskaźnika martwe drewno (łącznie zasoby) mieści się również jak wyżej w przedziale 10-20 m³/ha martwego drewna, co jest rozbieżne z danymi

zawartymi w projekcie PZO. Natomiast określanie w projekcie PZO „średniego poziomu, czyli 20 drzew biocenotycznych na / ha” – nie odnajduje odzwierciedlenia we wskaźnikach Monitoringu siedlisk przyrodniczych, GIOŚ.

Uwaga nie jest zasadna. Kryterium stanu właściwego (FV) kwaśnych dąbrów i grądów subatlantyckich w aspekcie martwego drewna jest 20m/ha. Wartości przytoczone przez RDLP w Gdańsku charakteryzują natomiast w odpowiednich aspektach stan niezadowalający (U1). Prawdopodobnie błędnie zinterpretowano tu słowo „średni” jako „środkowy”, podczas gdy chodziło o wartość średnią dla zasobów siedliska w obszarze (uśredniającą wartości osiągnięte w poszczególnych płatach siedliska). W obecnej wersji projektu nie ma słowa „średni” ani celu w aspekcie liczby mikrosiedlisk nadrzewnych (drzew biocenotycznych”, choć samo zwiększenie liczby mikrosiedlisk nadrzewnych jest zasadne biorąc pod uwagę ogólne cele dyrektywy siedliskowej, do których należy m. in. (art. 2.1): „przyczynienie się do zapewnienia różnorodności biologicznej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych.”

- w pkt. 2 - zał. nr 4 dla przedmiotu ochrony: 9110 Kwaśne buczyny jako cel działań ochronnych wskazano: „zachowanie kwaśnej buczyny na zboczu doliny Unieszynki (oddz. 154m) jako spontanicznie rozwijającego się ekosystemu, kształtowanego tylko przez procesy naturalne”, RDLP w Gdańsku nie zgadza się na takie zapisy, gdyż jest to niezgodne z Monitorowaniem siedlisk przyrodniczych GIOŚ, wskaźniki tego monitoringu nie mówią o wyłączaniu drzewostanów z użytkowania leśnego.

Uwaga nie jest zasadna. Pozostawienie płatu siedliska do kształtowania przez procesy naturalne jest środkiem ochronnym, a nie wskaźnikiem monitoringu siedlisk przyrodniczych GIOŚ. Środek ten w planowaniu ochrony obszaru stosuje się m. in. po to, by uzyskać wiedzę, jak w takim spontanicznie rozwijającym się ekosystemie będą lokalnie kształtować się poszczególne wskaźniki monitoringu (punkt odniesienia do oceny skuteczności ochrony innych płatów siedliska). Ponadto, jest to najprawdopodobniej najskuteczniejszy i najszybszy sposób poprawy niekorzystnych obecnie wskaźników martwego drewna i drzew biocenotycznych.

W związku z powyższym, RDLP w Gdańsku stoi na stanowisku, że nie będzie przestrzegała zapisów tak sformułowanego PZO. Jednocześnie rozumiejąc ideę i założenia programu Natura 2000 nie uchylamy się od obowiązku ochrony siedlisk przyrodniczych w obszarze Natura 2000 Karwickie Źródlika, ale chcemy to robić w oparciu o wspólnie zespołowo wypracowane i sprawdzone w terenie metody jak na przykład dla podobnych siedlisk z terenu obszaru Natura 2000 Biała. W związku z tym domagamy się korekty powyższych zapisów dla tych samych siedlisk przyrodniczych według wzoru jaki stanowi PZO dla obszaru Natura 2000 Biała. Ponadto proponujemy do powrotu formuły uzgodnień zapisów projektów PZO dla obszarów Natura 2000, która miała miejsce między innymi przy powstawaniu treści zapisów PZO dla obszaru Natura 2000 Biała. Uzgodnienia wykonywane były w oparciu o dyskusję nadleśnictwa, z udziałem pracowników terenowych nadleśnictw, pracowników terenowych RDOŚ w Gdańsku oraz pracowników RDLP w Gdańsku. Na marginesie sprawy zwracamy uwagę, że przytoczony powyżej sposób uzgadniania i wypracowania prawidłowych zapisów dotyczących ochrony siedlisk w obszarach Natura 2000 się sprawdził, a po latach widzimy efekty tych zapisów (które wtedy powstały) i które potwierdzają, że tak prowadzona ochrona siedlisk nie tylko leśnych jest skuteczna. Ponadto w oparciu o doświadczenia z innych obszarów Natura 2000, w których już po ok. 7 latach stosowania zapisów PZO widzimy, że doskonale chronią siedliska proponujemy, żeby w przypadku jeśli obszar ma chronić te same siedliska ustalać podobne metody ochrony siedlisk.

Organ tut. informuje, że plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Biała PLH220016 ustanowiony w 2012 roku zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku 27/2012 z dnia 28.09.2012 r. ekspirował. Obecnie trwają prace w zakresie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Biała PLH220016 pokrywającego się w części z obszarem będącym w zarządzie nadleśnictwa, dla projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Gdańsk na lata 2025-2034, który uwzględnia zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2024 r. poz. 1478 i 1940).

Ubolewamy nad tym, że Wykonawca projektu planu zadań ochronnych – Klub Przyrodników wprowadza swoje uwagi i zalecenia według swojego uznania, odbiegające od wskazań zawartych w Monitoringu siedlisk przyrodniczych, GIOŚ dla danych siedlisk przyrodniczych, a Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku przedkładając wadliwy w naszej ocenie dokument do konsultacji społecznych akceptuje tego typu działania.

Organ tut. informuje, że Monitoring Siedlisk Przyrodniczych PMŚ GIOŚ nie jest katalogiem działań ochronnych. Monitoring zwiera waloryzację parametrów i wskaźników umożliwiających określenie stanu ochrony badanego siedliska przyrodniczego czy gatunku zwierzęcia lub rośliny i ich siedlisk. Po dokonaniu ocen, w celu utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony (FV) dla każdego siedliska przyrodniczego, gatunku zwierzęcia lub rośliny i ich siedlisk będących przedmiotami w obszarze Natura 2000 dokonuje się wyboru działań ochronnych, które ten cel pozwolą osiągnąć. Klub Przyrodników opracowując projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Karwickie Źródła PLH220071 określił stan ochrony wszystkich przedmiotów ochrony przedmiotowego obszaru Natura 2000, a następnie zaproponował działania ochronne, które pozwolą odtworzyć stan właściwy (FV).

Ponadto brak prób uwzględnienia zgłaszanych podczas konsultacji uwag odbieramy jako spełnienie wymogów formalnych przez RDOŚ podczas całego procesu procedowania zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Karwickie Źródła PLH22007, nie mając nic wspólnego ze wzajemną współpracą oraz z rzeczywistą pracą na rzecz ochrony siedlisk przyrodniczych w przedmiotowym obszarze.

Część uwag zgłoszonych przez RDLP w Gdańsku w ramach konsultacji społecznych została uwzględniona.

Uwagi i wnioski Nadleśnictwa Cewice – pismo Zn. Spr.:ZG.7210.5.2021 z dnia 08.02.2022 r.

Zgodnie z Obwieszczeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku o przystąpieniu do opracowania projektów Planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Karwickie Źródła PLH220071 Nadleśnictwo Cewice zgłasza następujące uwagi:

Zał.nr 5, pkt. 3:

W wydzieleniach: 15-15-1-05-154-m-00, 15-15-1-05-162-l-00, 15-15-1-05-136-k-00 prowadzone zabiegi gospodarcze prowadzone są zgodnie ze wskazówkami obowiązującego Planu Urządzenia Lasu zatwierdzonego przez Ministra Środowiska. W kolejnej rewizji PUL planowana będzie ich kontynuacja, co wyklucza te wydzielenia do uznania jako ekosystemy referencyjne.

Wydzielenie 15-15-1-05-154-m-00 aktualnie obowiązujący Plan Urządzenia Lasu pozostawia bez wskazówek gospodarczych. Nie mogą być więc w nim realizowane zabiegi zgodnie ze

wskazówkami PUL. Podczas wizji terenowej w 2021 r. nie stwierdzono wykonywania w tym wydzieleniu żadnych zabiegów ani ich potrzeby. Wydzielenie obejmuje strome zbocze doliny Unieszynki z dobrze wykształconą kwaśną buczyną (z fragmentami grądu i źródłowego łągu olszowego); drzewostan 5Bk98 2So148 2Ol46 1Gb98; jak najbardziej nadaje się do pozostawienia do naturalnego rozwoju. Jako najlepiej wykształcony płat kwaśnej buczyny w obszarze, ten fragment lasu powinien być wzorcem i punktem odniesienia (ekosystemem referencyjnym) do ochrony siedliska 9110 w obszarze.

W wydzieleniu 15-15-1-05-162-l-00 zapisy projektu PZO nie kolidują z wykonywaniem wskazówki gospodarczej przewidzianej w PUL, tj. TP, jak również z rębny użytkowaniem tego drzewostanu w przyszłości, gdyż w PZO chodzi tylko o pozostawienie niewielkiego fragmentu tego wydzielenia stanowiącego grąd (0,34 ha wobec 7,83 ha całego wydzielenia), na zachodnim skraju wydzielenia. Ten fragment może być pozostawiony w ramach i tak praktykowanego pozostawiania 5% użytkowanych rębnie drzewostanów albo jako ekoton.

Projekt planu nie zawiera żadnych zapisów adresowanych do wydzielenia 15-15-1-05-136-k-00.

Wydzielenia: 15-15-1-05-154-l-00, 15-15-2-09-142-a-00 znajdują się w aktualnym wykazie ekosystemów referencyjnych, zaakceptowanym przez RDLP w Gdańsku, bez wskazówek gospodarczych.

Dla wydzielenia 15-15-1-05-154-l-00 w PZO zaplanowano „umożliwieniu naturalnego rozwoju wybranych ekosystemów i ich struktury, poprzez pozostawienie ich bez użytkowania.” Natomiast wydzielenie 15-15-2-09-142-a-00 to płat boru bagiennego, czyli płat siedliska przyrodniczego 91D0, które jest proponowanym nowym przedmiotem ochrony.

Działania ochronne polegające na pozostawieniu wybranych ekosystemów bez użytkowania nie wynika ze wskaźników Monitoringu siedlisk przyrodniczych GIOŚ. W związku z powyższym wydzielenia: 15-15-1-05-154-m-00, 15-15-1-05-162-l-00, 15-15-1-05-136-k-00 należy usunąć z obszaru wdrażania działań ochronnych.

Działania ochronne co do zasady nie wynikają ze wskaźników Monitoringu siedlisk przyrodniczych GIOŚ, a są – zaproponowanymi zgodnie z najlepszą wiedzą wykonawcy planu – środkami osiągnięcia celów ochrony. Projekt zawiera takie środki ochronne, jakie są potrzebne do osiągnięcia zaproponowanych celów ochrony i jakie „odpowiadają wymogom ekologicznym siedlisk przyrodniczych występujących w obszarze” (art. 6.1 dyrektywy siedliskowej). Należy tu wskazać, że cele ochrony w obszarze Natura 2000 nie są ograniczone do wskaźników Państwowego Monitoringu Przyrodniczego, a w szczególności muszą brać pod uwagę także ogólne cele dyrektywy siedliskowej, do których należy m. in. (art. 2.1): „przyczynienie się do zapewnienia różnorodności biologicznej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych”.

Pozostawienie pewnych płatów siedlisk przyrodniczych bez użytkowania ich drzewostanu jest środkiem do poprawy wartości wskaźników dotyczących np. zasobów martwego drewna i mikrosiedlisk nadrzecznych, gdyż takie struktury najszybciej rozwijają się w drzewostanach pozostawionych naturalnym procesom. Istnienie, w obrębie zasobów siedliska w obszarze, niektórych płatów rozwijających się spontanicznie, jest potrzebne by na podstawie takich referencyjnych płatów oceniać skutki przyrodnicze innych sposobów ochrony oraz działań gospodarki leśnej w innych płatach. Co do zasady, środek ochronny polegający na pozostawieniu pewnych drzewostanów bez użytkowania, jest więc potrzebny.

Wydzielenie 15-15-1-05-154-m-00 najlepiej w obszarze nadaje się na „wzorzec referencyjny” kwaśnej buczyny, a wykonywanie w nim jakichkolwiek zabiegów i tak nie byłoby zasadne ze względu na sytuację terenową (strome zbocze doliny rzecznej). W wydzieleniu 15-15-1-05-162-l-00 chodzi tylko o ok. 5% jego fragment. Wydzielenia 15-15-1-05-136-k-00 nie ma w obszarze wdrażania działania ochronnego.

Załącznik nr 5, pkt 5:

Podwyższenie wieku dojrzałości rębnej o 50 lat w stosunku do wieku wynikającego z przyczyn hodowlanych nie wynika ze wskaźników Monitoringu siedlisk przyrodniczych GIOŚ. Powyższy zapis, jako nieuzasadniony, należy usunąć z obszaru działań ochronnych.

Projekt zawiera takie środki ochronne, jakie są potrzebne do osiągnięcia zaproponowanych celów ochrony i jakie „odpowiadają wymogom ekologicznym siedlisk przyrodniczych występujących w obszarze” (art. 6.1 dyrektywy siedliskowej). Należy tu wskazać, że cele ochrony w obszarze Natura 2000 nie są ograniczone do wskaźników Państwowego Monitoringu Przyrodniczego, a w szczególności muszą brać pod uwagę także ogólne cele dyrektywy siedliskowej, do których należy m. in. (art. 2.1): „przyczynienie się do zapewnienia różnorodności biologicznej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych”.

Zaproponowane w projekcie PZO środki ochronne są potrzebne nie tyle do osiągnięcia właściwej wartości wskaźnika „wiek drzewostanu”, co do osiągnięcia właściwej wartości innych wskaźników, dotyczących np. zasobów martwego drewna i mikrosiedlisk nadrzewnych. Obserwacje terenowe w obszarze wskazują, że lokalnie, w kwaśnych buczynach i dąbrowach, drzewa do osiągnięcia wieku rębności skąpo wykształcają mikrosiedliska nadrzewne i nie wykazują tendencji do wytwarzania martwego drewna, zwłaszcza grubowymiarowego. Tendencję takie ujawniają natomiast drzewa starsze. Środek polegający na przyjęciu podwyższonego wieku dojrzałości rębnej służy ujawnieniu tego potencjału. Należy zwrócić uwagę, że środek ten nie kwestionuje samego faktu użytkowania rębego drzewostanów.

Organ tut. dąży do zmiany tych aspektów gospodarki leśnej, które – jak wykazuje rozpoznanie terenowe – są przyczyną złego stanu siedlisk przyrodniczych w obszarze. Uważa jednak, że wszystkie propozycje mają na względzie faktyczną ochronę siedlisk, jak również że są one właśnie sposobem godzenia ochrony siedlisk przyrodniczych w obszarze Natura 2000 z racjonalnie prowadzoną gospodarką leśną w nadleśnictwie Cewice. Ochrona siedlisk poprzez celowe postarzanie drzewostanów w siedliskach, kosztem innych wskaźników, w tym przypadku dotyczących odnowienia lasu, jest celowa, ponieważ właśnie cech związanych ze starością drzewostanów najbardziej brakuje siedliskom przyrodniczym w obszarze.

W związku z powyższym, przychylając się do wyartykułowanej uwagi, Organ tut. zrezygnował z zapisu (dla siedlisk przyrodniczych: 9110 kwaśne buczyny, 9160 grąd subatlantycki i 9190 kwaśne dąbrowy) tj. z „...przyjęcia, ze względu na szczególną rolę ekosystemową drzewostanu, wieku dojrzałości rębnej podwyższonego o 50 lat w stosunku do wieku wynikającego z przyczyn hodowlanych” i proponuje go zastąpić zapisem poniższym:

Modyfikacja w zakresie gospodarki leśnej polegająca na:

- 1) stosowaniu rębni złożonych z długim okresem odnowienia,*
- 2) pozostawianiu w ramach każdej rębni na powierzchni manipulacyjnej nie mniej niż 5% powierzchni drzewostanu macierzystego wraz ze wszystkimi składnikami strukturalnymi (nienaruszone wszystkie warstwy), w postaci biogrup lub większej liczby kęp, zaleca się aby wielkość biogrupy wynosiła co najmniej 6 arów. Powinny być one zaznaczone w terenie na etapie*

cięć przygotowawczych i pozostawione do naturalnego rozpadu i tworzyć jeden zwarty płat drzewostanu. Nie ma konieczności pozostawiania biogrup, jeżeli powierzchnia rębni nie będzie przekraczała 1 ha,

3) pozostawianiu do naturalnej śmierci 10-15% drzew liściastych (częściowa lub całkowita rezygnacja z tzw. cięcia uprzętającego), w przypadku rozpoczętych rębni złożonych należy je zakończyć cięciem uprzętającym z pozostawieniem do naturalnej śmierci pojedynczych przestoi drzew gatunków liściastych w ilości 20 szt./ha (jeżeli tyle pozostało), w miarę możliwości równomiernie rozmieszczonych na całej powierzchni rębni,

4) pozostawianiu martwych drzew o długości pnia >3m i grubości >50 cm (o ile takie drzewa występują w drzewostanie) w ilości minimum 3 sztuk/ha. W przypadku braku w drzewostanie drzew o długości pnia >3m i grubości >50 cm pozostawianie martwych drzew o możliwie największej długości i średnicy pnia na powierzchniach siedliska w ilości minimum 5 sztuk/ha, o ile pozwalają na to naturalne procesy wydzielania się posuszu,

5) pozostawianiu w płatach siedliska martwego drewna w ilości co najmniej 10-20 m³/ha, o ile pozwalają na to naturalne procesy wydzielania się posuszu (nie dotyczy gatunków obcych geograficznie i ekologicznie),

6) pozostawianiu złomów i wykrotów, za wyjątkiem drzew zagrażających bezpieczeństwu publicznemu.

Załącz. nr 5 pkt. 2, 3, 6.

Wydzielenia: 15-15-1-05-166-c-00, 15-15-1-05-162-l-00, 15-15-2-09-127-i-00, 15-15-2-09-127-k-00 wskazane w obszarze wdrażania działań ochronnych w punktach: 2, 3 i 6 jako siedliska przyrodnicze, nie zostały zakwalifikowane w trakcie inwentaryzacji jako siedliska naturalne. Nadleśnictwo Cewice nie posiada danych na temat wymienionej lokalizacji siedlisk, a ich stwierdzenie w terenie w trakcie tworzenia projektu PZO, nie zostało skonsultowane.

Występowanie wskazanych siedlisk przyrodniczych w wymienionych wydzieleniach zostało stwierdzone podczas prac terenowych na rzecz sporządzenia projektu PZO. Płaty te są opisane jako tzw. karty obserwacji terenowej, stanowiące część dokumentacji projektu planu. W niektórych przypadkach płyty siedlisk obejmują tylko część wydzielenia (np. w przypadku wydzielenia 1621 ok. 5%).

Prosimy o uwzględnienie wymienionych uwag i korektę zapisów w PZO dla obszaru Natura 2000 Karwickie Źródłiska.

Część uwag została uwzględniona.

Finalizując prace nad treścią zarządzenia uwzględniono:

- wnioski z rozpatrzenia uwag złożonych podczas udziału społecznego w 2022 r.,
- korektę redakcyjną załącznika 6 dotyczącego wskazań do dokumentów planistycznych,
- oraz skorygowano treść aktu pod kątem redakcyjnym.

Poprawiono również treść działań dotyczących ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych związanych z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania oraz działań dotyczących monitoringu stanu przedmiotów ochrony. Usunięto zapis („w trakcie obowiązywania planu”). Potrzeba usunięcia tego zapisu wynika z obecnego stanu prawnego, zmiany art. 28, ust. 1 ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i 1940), który obecnie brzmi „Dla obszaru Natura

2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych, biorąc pod uwagę cele ochrony obszaru. Pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty lub od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków”. Ustawodawca usunął z ustawy zapis dotyczący obowiązywania planu zadań ochronnych przez 10 lat. Plan zadań ochronnych jest dokumentem nie mającym ram czasowych, jeżeli chodzi o okres obowiązywania. W związku z powyższym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku przygotował projekt przedmiotowego zarządzenia, tak by spełniało ono ww. wymogi.

Szczegółowe cele działań ochronnych określono na poziomie wskaźników stanu ochrony odpowiadających poszczególnym parametrom stanu ochrony w ten sposób, żeby były określone docelowe, wynikające z metodyki PMS GIOŚ, konkretne miary wskaźników.

Powierzchnie siedlisk przyrodniczych wskazane do utrzymania w obszarze podano zgodnie z aktualną wiedzą RDOŚ w Gdańsku (na podstawie badań terenowych przeprowadzonych w roku 2020 - 2022 r., na potrzeby dokumentacji do planu zadań ochronnych). W tym zakresie zostanie złożony do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska wniosek o zmianę Standardowego Formularza Danych (~~pismo RDOŚ-Gd-WOC.6323..... z dnia~~).

Tak przygotowany projekt przedłożono członkom Zespołu Lokalnej Współpracy..... oraz ponownie poddano udziałowi społecznemu na zasadach i w trybie określonym w ustawie OOS.

Ogłoszenie informacji o możliwości zapoznania z projektem PZO oraz o możliwości składania uwag i wniosków do planu zamieszczono w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku nr RDOŚ-Gd-WOC.6320.1.2022..... z dnia r. na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku, na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku oraz w prasie (Gazeta z dnia r.). oraz przesłane z prośbą o wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Cewice oraz Starostwa Powiatowego w Lęborku. Na wniesienie uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych wyznaczono okres 21 dni.

W wyznaczonym okresie wpłynęły/nie wpłynęły następujące uwagi.....

Zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) projekt planu zadań ochronnych zamieszczono w publicznie dostępnym wykazie danych ekoportal.gov.pl (pod numerem karty/2025).

Realizacja działań ochronnych i monitoringowych, zawartych w niniejszej regulacji prawnej finansowana będzie zgodnie z przepisem art. 39 ustawy *o ochronie przyrody*, m.in. ze środków Unii Europejskiej, a w zakresie nie objętym finansowaniem przez Wspólnotę ze środków budżetu państwa, a także z budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku.

Zarządzenie nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 239, poz. 2039 ze zm.).

Wojewoda Pomorski pismem z dnia r. znak:, działając na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, uzgodnił projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora

Ochrony Środowiska w Gdańsku w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Karwickie Źródłiska PLH220071, nie wnosząc żadnych uwag.